

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTÚL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

Salamon Hugó

A Vértess Agórája, szakmai igazgató

A Giro
régiónkban
járt

Esztergom
megyei jogú
város lett

Szentek
nyomában

VÁRMEGYÉS GYEREKTÁBOR a Balatonon

- Hagyományőrző és sportprogramok
- Csapatjátékok
- Jellemfejlesztés
- Izgalmas előadások
- Strandolás
- Túrázás
- Jurtában alvás

...és még sok-sok élmény,
játék, kikapcsolódás!

2022.07.3-10.

BADACSONYTÖRDEMIC

JELENTKEZNI 2022. JÚNIUS 19-IG A
TABOR@HVIM.HU E-MAIL CÍMEN LEHET NÉV,
ÉLETKOR, LAKHELY MEGJELÖLÉssel,
9-14 ÉVES KOR KÖZÖTT.
RÉSZVÉTELI DÍJ: 40.000 FORINT/FŐ/HÉT.

Fejlődő magyar-szlovák kapcsolatok

Újabb Ipoly-híd épül

A már kivitelezés alatt álló Ipolydamásd – Helemba (Ch'aba) és az Örhalom - Ipolyvarbó (Vrbovka) között épülő Ipoly-hidak után immáron a harmadik magyar-szlovák határkapcsolatot fejlesztő projekt veszi kezdetét egy éven belül a NIF Zrt. beruházásában. Tehát újabb Ipoly-híd épül az egyik oldalon Drégelypalánknál, a másikon Ipolyhídvégnél, ami nagyban megkönnyíti a határ menti közösségek életét - mondta Sziijártó Péter külgazdasági és külügyminiszter az ünnepélyes alapkövetételén.

Az **Igor Matovic** szlovák miniszterelnök-helyetessel közös bejelentésen a magyar tárcavezető arról számolt be, hogy a 2,6 milliárd forintból épülő, 50 méteres acélhíd nyitva lesz a személy- és a 3,5 tonna össztömeget meg nem haladó teherforgalom előtt is, emellett a csatlakozó útépitési munkát is elvégzik majd mindkét oldalon.

Kiemelte, hogy a cél ezúttal is a méltatlan helyzetek és káros hatások megelőzése és felszámolása, a határátlépéshez ugyanis most húsz kilométert kell kerülnie a két közeli település lakosainak. **Sziijártó Péter** leszögezte, az országgyűlési választás eredményét a kormány a szuverén magyar külpolitika megerősítéséként is értelmezi, amelynek egyik alapja a kölcsönösen előnyös, jó kapcsolatok folyamatos építése a szomszédos országokkal.

– Az elmúlt tizenkét évben nagyon sok erőfeszítést tettünk annak érdekében, hogy közös sikertörténeteket építsünk a szomszédainkkal. Minél

sűrűbben és több ponton vagyunk összekötve, annál jobban ismerjük egymást, annál érdekesebbek vagyunk egymás sikereiben, és annál kevesebb okunk van a vitára vagy a veszekedésre - fogalmazott.

Rámutatott, hogy 2010-ben huszonhárom helyen volt közúti kapcsolat a két ország határán, de mára ez harmincötre nőtt, és jövő év végéig hat további összeköttetés jön létre: egy újabb útkapcsolat és kompjárát, illetve egy Duna- és három Ipoly-híd.

Emellett Magyarország és Szlovákia összekötötte a villamosenergia-hálózatát és a gázvezeték-rendszerét, aminek a jelenlegi európai energiaellátási válság közepette különösen nagy jelentősége van.

A miniszter hangsúlyozta, hogy a kétoldali kereskedelem értéke tavaly 27 százalékos növekedéssel elérte a 13 milliárd eurót, és ezzel rekordot döntött, idén januárban pedig a bővülés 56 százalékos volt.

Tájékoztatása szerint ezzel párhuzamosan Szlovákia mára hazánk második legfontosabb kereskedelmi partnerévé és a magyar tőke negyedik legfőbb célországává vált. Az elmúlt évek magyar-szlovák együttműködésére utalva pedig elmondta, hogy az építkezéshez a határ mindkét oldalán megfelelő emberekre van szükség, akik akarják a közös sikert, és a kölcsönös tisztelet talaján állva próbálják a kapcsolatokat folyamatosan javítani.

Ezzel kapcsolatban Igor Matovicot a magyarok barátjának nevezte, aki pontosan érti a két ország közötti hidak építésének fizikai és jelképes jelentését.

A szlovák miniszterelnök-helyettes ugyan csak üdvözölte az újabb összeköttetés megteremtését, s úgy vélekedett, hogy napjainkban különösen meg kell becsülni a békés kapcsolatokat. „Szilárdan hiszem, hogy közös jövő, békés jövő vár ránk” - fogalmazott.

Regio Regia

A Közép-Dunántúl értéktérítőinek magazinja
XXI. évfolyam 154. szám
<http://www.regioregia.hu>

Kiadja:

Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Táncsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310-971

Felelős kiadó: Cseh Teréz, ügyvezető igazgató
Főszerkesztő: Veér Károly

Munkatársak:

Csathó Barna, Cseh Teréz, Dr. Göde Andrea,
Horváth Tímea, Kiss T. József, Mazán Tibor,
Mórocz Károly, M. Tóth Sándor, Réz Napsugár,
Tárnay Olivér

Fotó: Kiss T. József, Mazán Tibor, Raáb Zoltán,
Szabó János

Címlapfotó: Veér Károly

Nyomdai előkészítés:

KEM-Bridge Net, Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomdai partnerünk:

Print Brokers Team Kft.
9027 Győr, Tibormajori út 1. - Ipari Park

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek
tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!
HU-ISSN: 1785-7074

E havi interjúinkból ajánljuk:**A Teker-trió****24-26. oldal**

A Teker-család tagjai Zichyújfaluból származnak. A fiúk sorsa azonban úgy alakult, hogy sokáig Agárd-Gárdony lett a lakóhelyük, tevékenységük színtere, és meghatározó személyiségek lettek szűkebb-tágabb környezetükben.

Szívügyük a Bicske Szíve park fejlesztése**30. oldal**

Az elmúlt két évben a járvány okozta korlátozások miatt jóval kevesebb személyes találkozásra kerülhetett sor nem csak a családok, baráti társaságok esetében, hanem az újságírói munka területén is. A telefon, az internetes csatornák nem helyettesítik a közvetlen kapcsolatot, az interjúkészítés intimitását. Így volt ez Bicske polgármesterasszonya, Bálint Istvánné esetében is, akivel végre hosszú idő után szemtől-szembe tudtunk leülni egy beszélgetésre.

Leköszön a Vértess Agorája szakmai igazgatója**38-39. oldal**

Salamon Hugó 1954-ben született. Tevékenysége Tatabánya város kulturális életének utolsó ötven évében meghatározó volt. Igen így, múlt időben, hiszen május utolsó napján végleg elhagyja a napi nyüzsgést, nem pályázott újra a Vértess Agorája szakmai igazgatói állására. Pályájának meghatározó időszakai elevenednek fel visszaemlékezésében.

A világbajnor tatabányai vadász**40-41. oldal**

Szabó Zsolt tatabányai vállalkozó közel egy évtizede járja az erdőt, mezőt, pontosabban 2014 augusztusában tette le a vizsgát, és lett felavatott vadász. A gyerekkori álom ekkor valósult meg, hisz mindig erre vágyott. A Császári Földtulajdonosi Vadásztársaságban kezdte az erdőjárást. Mentora Orbán János volt, akitől mérhetetlenül sokat tanult a község környékén. Az azóta eltelt nyolc esztendő viszont olyan gazdag volt élményekben, hogy azokat már a világtérképpel lehet csak követni...

T A R T A L O M**LAPINDÍTÓ**

Újabb Ipoly-híd épül.....3. oldal

Újra kétharmaddal győzött a kormánykoalíció.....5. oldal

Régióinkban is tekertek a világsztárok.....6. oldal

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

Modern hegesztőlabor a Pannon Egyetemen.....7. oldal

Válságkezelés és újraindítás, majd újra válságkezelés..... 8-13. oldal

A modern házépítés úttörői..... 14-17. oldal

A tisztas iparos esete az építész nemzedékkel..... 18-19. oldal

Új postai logisztikai központ épül Veszprémben..... 20. oldal

Knoll Imre lett a névadó 21. oldal

50. Műszaki Kémiai Napok Veszprémben..... 22. oldal

Mintaértékű együttműködés Fejér megyében..... 23. oldal

A Teker-trió 24-26. oldal

Martonvásár élen jár a talajmikrobiom-kutatásban 27. oldal

Ajka egyetemi város lett..... 28. oldal

ÖNKORMÁNYZAT

Új bölcsőde Mocsán 29. oldal

Újra kétharmaddal győzött a kormánykoalíció

Április harmadikán az urnákhoz járult az ország felnőtt lakossága, hiszen ekkor került sor a négyévente esedékes országgyűlési választásokra. A részvételi arány öröndetesen magas volt, hiszen a szavazati joggal rendelkezők 70,21 %-a gondolta úgy, hogy ki kell nyilvánítania a véleményét.

A voksolás előtti időszakban nagy volt a találgatás, hogy vajon a már három cikluson át regnáló FIDESZ-KDNP pártszövetség, vagy a hat párt összefogására épült ellenzéki csoportosulás kerül-e ki győztesen a csatából.

A szavazatok összesítésének már az elején kiderült – ami aztán éjjél körül nyilvánvalóvá vált, és két hét múlva jogerőre is emelkedett – hogy a választók nagy többsége az állandóságra szavazott. Ráadásul nagyon meggyőző fölénnyel, több mint 3 millió vokssal, 54,13 %-kal, immár negyedszer kétharmados többséget szerezve győzött a FIDESZ-KDNP.

A vidék két helyszín kivételével narancssárgába borult, az ellenzék lényegében csupán Budapesten tudott egyéni mandátumokhoz jutni.

A Közép-Dunántúlon is tarolt a kormánykoalíció, ráadásul visszaszerezték a korábbi Jobbikos fellegvárakat, Dunaújvárost és Tapolcát. Gratulálunk régi-új képviselőinknek, reméljük a jövőben is az őket delegálók érdekeiben cselekszenek. A rend kedvéért íme a régió egyéni mandátumot szerzett honatyái, illetve honanyája:

Fejér megye: Vargha Tamás, Törő Gábor, Tessely Zoltán, dr. Mészáros Lajos és Varga Gábor. Komárom-Esztergom megye: Bencsik János, Czunyiné dr. Bertalan Judit és Erős Gábor. Veszprém megye: Ovádi Péter, Konrád Károly, dr. Navracsics Tibor és dr. Kovács Zoltán.

VEÉR KÁROLY
FŐSZERKESZTŐ

T A R T A L O M

Szívügyük a Bicske Szíve park fejlesztése.....	30-31. oldal	A világjáró tatabányai vadász	40-41. oldal
Megújult a kisléri plébánia	32. oldal	Első cseppek a pohárban	42. oldal
Megnyitotta kapuit a nagyvászsonyi vár	33. oldal	A kórház gyermekosztályát támogatták	43. oldal
Esztergom megyei jogú város lett	34. oldal	Végre városi asztalitenisz-verseny!	44. oldal
Lemondott a polgármester	35. oldal	Hét lépés – Arany Ferenc regénye	45. oldal
Építőipari nívódíjat kapott a Monostori híd	36. oldal	A tatabányai rock-élet korai helyszínei	46-47. oldal
KINCSKERESŐ		Királyok és Szentek	48. oldal
Aranybulla piknik.....	37. oldal	Ősz illata	49. oldal
Leköszön a Vértess Agorája szakmai igazgatója	38-39. oldal	20 éve írtuk	50. oldal

Úton a mezőny, háttérben a Vértes vonulata

A képen középben a magyarok kedvence,
Valter Attila teker

Kisebb-nagyobb emelkedők nehezítették régióinkban a biciklisek dolgát

A Giro d'Italia Magyarországon

Régióinkban is tekertek a világsztárok

Rózsaszínbe öltözött a Közép-Dunántúl is a világ második legnagyobb országúti kerékpárversenyére, melynek első három szakaszát hazánkban rendezték. Komárom, Veszprém és Fejér megyében is járt a karaván, és a sokmillió tévénéző többek között olyan településeket ismerhetett meg, mint Szomor, Balatonudvari, vagy éppen Zámoly. A verseny tehát a nagyvárosok mellett (Budapest, Székesfehérvár, Esztergom, Keszthely, Balatonfüred) a legkisebb falvakat is feltette a térképre, nagyon jól téve az országimázsna.

– A legszebb álmainkat is felülmúlta a Giro d'Italia országúti kerékpáros körverseny első három szakasza, melyet május 6-7-8-án, Magyarországon rendeztek – állapította meg **Révész Máriausz**, az aktív Magyarországért felelős kormánybiztos. Ismertette, hogy legalább negyedmillió ember biztatta a mezőnyt a versenyútvonalak mentén, mindenhol szenzációs hangulat uralkodott, amitől az olasz szervezőknek is leesett az álluk.

A szakpolitikus felidézte, hogy az egyik csapat tagjai nem értették, miért kell Magyarországra hozni a Nagy Rajtot, de egészen elképedtek attól a végtelen szeretettől és lelkesedéstől, amit itt tapasztaltak. Úgy véli, a verseny biztosan emelte hazánk megbecsülését a világban, egyúttal kijelentette, hogy a siker közös, a verseny mögött végre igazi nemzeti összefogás alakult ki.

– A magyarok bizonyították, hogy helyük van a

nemzetközi kerékpáros-közösségben – erről már **Mauro Vegni**, a Giro d'Italia igazgatója beszélt, aki összegzésében a magyar szurkolókat és a szenzációs hangulatot emelte ki. Megállapította, hogy igazi siker volt ez a három nap, ennél melegebb fogadtatásban nem is részesülhetett volna a verseny.

– *Büszke vagyok* – értékelte a verseny lebonyolítását **Öberling József** rendőr ezredes, az ORFK Közlekedésrendészeti Főosztály vezetője – a rendvédelmi szervek, a partnereink és az Országos Polgárőr Szövetség áldozatos munkájára. Az olasz szervezők szerint minden idők egyik legjobb Nagy Rajtját rendeztük meg. Minden tekintetben lenyűgöző volt a rendezvény, külön kiemelném, hogy példaértékű volt a szurkolók és a nézők fegyelmezettsége.

Az eredetileg 2020-ra tervezett magyarországi Grande Partenza a világiárvány miatt meghiúsult, a kétéves csúszás viszont

lehetőséget adott arra, hogy három hazai profi bringás is ott lehessen a mezőnyben. A háromhetes körversenyeken most bemutatkozó **Peák Barnabás** (Intermarché-Wanty-Gobert Matériaux) és **Fetter Erik** (EOLO-Kometa) segítőként, illetve szökésbe kerüléssel alkothat maradandót a 105. Giro d'Italián, melynek a 176 tagú mezőnye május 29-ig összesen 3445,6 kilométert teker. A két Giro-részvétel tapasztalatával a háta mögött rajtoló **Valter Attila** (Groupama-FDJ) nagyobb célokat tűzött ki. A 2020-as Tour de Hongrie győztese tavaly öt napig viselhette a legjobb fiatal versenyzőt illető fehér, és háromig az összetett éllovasának járó rózsaszín trikót, ezúttal pedig a szakaszsiker lebeg a szeme előtt.

TO

FOTÓ: SZABÓ JÁNOS

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ GAZDASÁGI ÉLETÉRŐL

„A szomszédunkban dúló háború önmagában sem jelentéktelen a 2022. évi hazai gazdasági teljesítményre nézve, de veszélyezteteti távol-keleti – kínai és dél-koreai – exportunkat is, ami további 2%-a az összkivitelünknek.”

DR. KOVÁCS ÁRPÁD

Modern hegesztőlabor a Pannon Egyetemen

A Pannon Egyetem Mérnöki Kar Géptan Intézeti Tanszékén régiós szinten legmodernebbnek számító hegesztőlaboratóriumot építettek ki. A 6+1 munkaállomással rendelkező hegesztéstechnikai laborba univerzális gépeket szereztek be, melyek segítségével argon védőgáz, wolfram elektródás ívhegesztés, fogyóelektródás védőgázos ívhegesztés, valamint kézi ívhegesztés oktatása is megvalósulhat. A műhelyben a gépek mellett teljesen megújult az elektromos hálózat, az asztalok és elválasztó paravánok, valamint a biztonságtechnikai eszközök és a ruházatok is a beszerzés részét képezték. A hegesztéstechnikai laboratóriumban a Pannon Egyetem Mérnöki Kar diákjainak oktatásán túl felnőttképzések és tanfolyamok is indulni fognak a közeljövőben.

Budapest

25 évvel ezelőtt Észak-Amerikából egy alaprendszerként került Magyarországra az az innovatív építéstechnológia, ami később HORIZONT™ néven került be a köztudatba.

Cikkünk a 14. oldalon

Székesfehérvár

A Fejér Megyei Önkormányzat, a Fejér Megyei Kormányhivatal, Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége (VOSZ), illetve annak Fejér Megyei Szervezete között stratégiai együttműködés veszi kezdetét.

Cikkünk a 23. oldalon

Prof. dr. Kovács Árpád, a Költségvetési Tanács elnöke

Gazdasági fórum a Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamarában

Válságkezelés és újraindítás, majd újra válságkezelés

Dr. Markovszky György, a Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnökének köszöntőjét követően prof. dr. Kovács Árpád osztotta meg gondolatait az Iparkamara márciusban szervezett Gazdasági Fórumán. A Költségvetési Tanács elnöke előadásában tényszámokkal, grafikonokkal alátámasztva, összefüggésében elemezte a világgazdaság, az Európai Unió és hazánk Covid-válság utáni és jelenlegi gazdasági helyzetét, a közeljövő kilátásait. Ezt követően Kovács-Toperczer Kata, az Európai Bizottság magyarországi képviselője szólt Európa gazdasági újjáépítéséről.

Dr. Markovszky György köszöntőjében rámutatott: különleges napokat, helyzeteket élünk most meg. Ukrajnában, a szomszédunkban háború zajlik, menekültek tízezrei érkeznek nap mint nap hazánkba, ami a nemzetek közötti együttműködésben is egy új fejezetet nyit. A gazdasági kockázatok felerősödtek, Magyarországot nem csak a földrajzi kitettség, de az orosz kőolaj- és gázimporttól való függőség is jellemzi.

– A kérdés az, hogyan tudunk mindebből úgy kilábalni, hogy minél kevesebb kárt szenvedjünk el. Azt sem szabad elfelednünk, hogy minden válsághelyzet egyúttal egy új lehetőség is. Fel kell ismernünk, fel kell mérnünk a lehetőségeket, kiutat kell találnunk a csapdahelyzetekből, döntéseket kell hoznunk úgy, hogy a végén jól jöjjünk ki az egészből. Az is nyilvánvaló, hogy át kell alakítanunk az energiamixünket, ami nem csak kormányzati feladat, nekünk, vállalatvezetőknek is lépéseket kell tennünk ebbe az irányba – fogalmazta meg a teendőket az elnök, majd rámutatott az egyre inkább felértékelődő válságmenedzsment szerepére is. Példaként említette a digitális alkalmazkodást, mely évek helyett – a járvány hatására – három hónap alatt lezajlott hazánkban. Hangsúlyozta, most is kényszer alatt kell cselekednünk, tudnunk kell alkalmazkodni úgy, hogy az adott helyzetből pozitívan jöjjünk ki.

A házigazda a 2023-as Veszprém Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozat kapcsán is sürgette az összefogást, mely a sikerhez elengedhetetlen.

– Ahhoz, hogy vonzóvá tegyük magunkat azok számára, akik akár ezer kilométerekreől érkeznek majd ide hozzánk, össze kell fogjunk

a balatoni, a környező városok és a saját magunk idegenforgalmi attrakcióit, és egy egységes kínálattá kell formálnunk azt – mondta Dr. Markovszky György.

„Gazdasági és költségvetési stabilitás, fenntarthatóság a fejlődés kulcsa” – e gondolat jegyében indította előadását **prof. dr. Kovács Árpád**. Mindezekre hatással van a Covid-járvány, és immáron a háború is. A Covid épp, hogy lecseng, ráfut egy újabb válsághullám.

– A világ átalakulóban van. Országokat meghaladó méretű gazdasági organizációk léteznek, melyek területiális hatalommal rendelkeznek. Az emberiség globális történetének új felvonása van készülődésben, és legtöbbünk hajlik arra, hogy mindezeket leegyszerűsítve lássuk, és egyértelmű, világos válaszokat kapjunk. Ugyanakkor egyre rövidebb idő alatt kell, egyre bonyolultabb helyzeteket értékel-

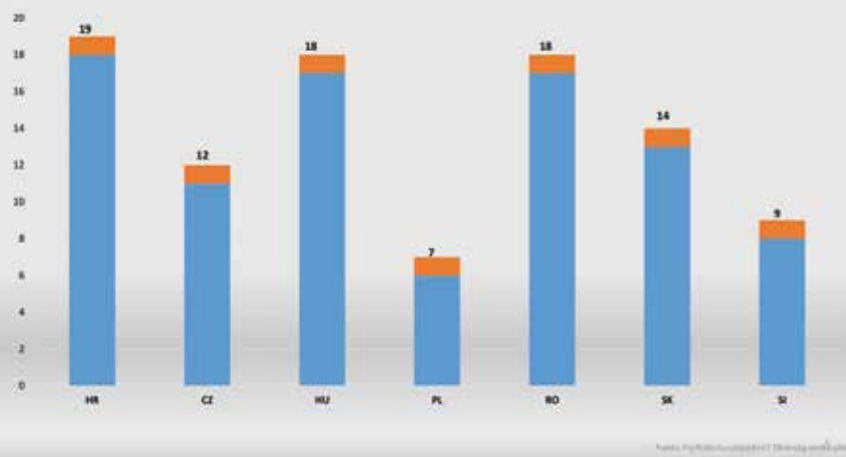
nünk, és ezek alapján döntenünk. Az időfaktor gyakran zavarba hoz minket, mert egyre inkább képtelenek vagyunk értelmezni olyan alapfogalmakat, mint objektivitás, racionalitás. Irracionális dolgok tudnak egyik napról a másikra teljesen racionálissá válni. Érzelmi megnyilvánulásokról politikai, már racionalitásként megjelenő döntések születnek – osztotta meg bevezető gondolatait a Költségvetési Tanács elnöke.

PILLANATKÉP A HÁBORÚ ELŐTTI IDŐSZAKRÓL

Az Oroszországba irányuló export súlya és az exporton belül a hozzáadott érték súlya a GDP-hez viszonyítva nem meghatározó egyik kelet-közép-európai országban sem. Oroszország alig kerül be a tíz legfontosabb exportpartner közé

Oroszország alig kerül be a 10 legfontosabb exportpartner ország közé a KKE régió országaiban

ebben a térségben. Az export mellett, hogy hullámozó volt, voltak jobb és gyengébb, embargós évek, a legdinamiku-

Oroszországban. Ezen belül az ukrán kitétségek volt nagyobb, mintegy 2,2%.

Exportunkban az EU országok részesedése a meghatározó

Magyarország exportjának országcsoportonkénti összetétele 2012-ben és 2021-ben

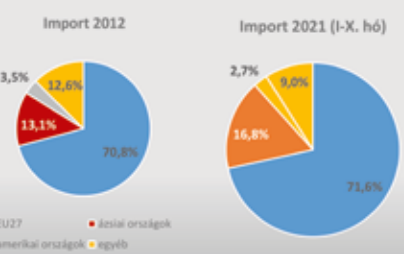

Összes kivitel:
23 143,1 milliárd Ft

Összes kivitel:
34 652,5 milliárd Ft

Importunkban is kiemelkedő az EU országok súlya. Az ázsiai országok előretörése azonban szembetűnő

Magyarország importjának országcsoportonkénti összetétele 2012-ben és 2021-ben

Összes behozatal:
21 221,0 milliárd Ft

Összes behozatal:
34 105,7 milliárd Ft

Forrás: KSH adatok alapján KT Tükörség gyűjtés és szerkesztés.

sabban 1999 és 2008 között növekedett. A KSH adatai alapján 2021 első tizenegy hónapjában a teljes kivitelünk kevesebb, mint 4%-a talált vevőre Ukrajnában vagy

– Persze mindez ennél sokkal bonyolultabb, mert bizonyos szektorokban rendkívül erős hatása lehet. Ilyen a pénzügyi világ, a mezőgazdaság, a hőolajtermékek, a gáz. A 2%-ot

mutató statisztika el tudja takarni a kockázati tényezőket. A kitétségekünk Ukrajna irányába azért is nagyobb, mert egyrészt közelebb van, másrészt erős kis- és középvállalati szintű kapcsolatok jellemzik a két ország együttműködését. Sok magyar befektetés van Kárpátalján, de a távolabbi területeken is.

– A szomszédunkban dúló háború tehát önmagában sem jelentéktelen a 2022. évi hazai gazdasági teljesítményre nézve, de veszélyezteteti távol-keleti – kínai és dél-koreai – exportunkat is, ami további 2%-a az összkivitelünknek.

A magyar gazdaságra erős hatással lehet továbbá az Unió Oroszországot sújtó szankciós politikája is. Ha a keleti irányú energia-behozatal bizonytalanná, netán lehetetlenné válik, annak kiváltása rendkívüli költségeket jelent hazánk számára. A kitétségek országról országra haladva más és más. Az európai országcsoporthoz az energiafüggőség tekintetében sűrűn alapon van együtt Oroszország exportjával mind gazdasági, mind pedig pénzügyi szempontból. A hazánkat érintő paksi atomenergia-beruházás sem csak orosz technológiát takar, nagymértékben érint német, francia, sőt még japán és amerikai beszállítókat is. Hazánk legmeghatározóbb gazdasági partnere egyértelműen az Európai Unió. Ez történelmi örökség, és egyúttal ez a történelmi jövő is. Egy minimum ezeréves összetartozásról beszélünk.

– A Covid-válság előidézte külkereskedelmi forgalom zuhanását 2021-ben javulás követte – az exportban jobban, mint az importban –, így nem rossz pozíciókkal futottunk bele a február végi, március eleji eseményekbe. Az első két hónap a várnál is jobb eredményeket hozott, ami a gazdasági teljesítmény mellett nagymértékben az adófigyelemből adódott. Így nem egy lyukas hajóval vághattunk neki a következő válsághullámnak.

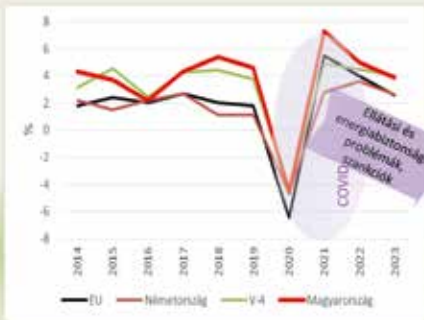
SÚLYPONTVÁLTOZÁS ZAJLIK A VILÁGBAN

– Míg 2009-ben az Egyesült Államok által vezetett G7 országok 29 ezer milliárd dolláros teljesítménye állt szemben az E7 országok – Kína, India, Brazília, Oroszország, Indonézia, Mexikó, Törökország – 21 ezer milliárd dolláros eredményével, mára a verseny kiegyenlítődt. 2022-ben mindkét fél 36 ezer milliárd dollárral áll. A próféciák szerint a sorrend nem csak megfordul, de 2050-re az E7-ek teljesítménye – ha Kína tartani tudja az ütemet – 140 ezer milliárd dollárra fog nőni, míg a G7-ek ennek csupán a felét fogják elérni.

Térségünk helyzete a 2022 elején készült előrejelzések szerint biztató volt...

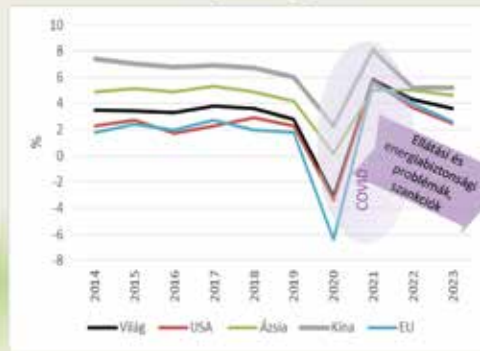
GDP előrejelzések az orosz-ukrán konfliktus előtt - régiós

Forrás: Bloomberg/KT Titkárság, 2022. február

...ugyanakkor már a háború előtti előrejelzések szerint is az USA-nak és Európának a középtávú pozíciói gyengébbek

GDP előrejelzések - globális

– Olyan mellékkörülmény is gyorsítja ezt a folyamatot, mint például az, hogy az E7 országoknak ma már nem szükséges az Európai

valamint méltányos szempontokat érvényesítő nemzetközi gazdasági szerződésekre és kereskedelmi megállapodásokra kellene töre-

különböző civilmozgalmak mögé bújva. A világ tehát egyre sérülékenyebb.

Térségünk 2022-ben – az energia- és ellátásbiztonsági problémák mellett is – kedvező helyzetben van, hazánk és a V4 országok teljesítménye is meghaladta az uniós átlagot. Az Egyesült Államok és Európa középtávú pozíciói gyengülni fognak, az utóbbi a világ összteljesítményéhez képest 14-15%-ra csökken. Nagy valószínűséggel a háború ezt még lejjebb fogja szorítani. A szankciós politika Európát fogja a legjobban megviselni, míg az ázsiai országok boldog nyertesei lesznek ezeknek a folyamatoknak.

Az Észak-Amerikai országokat leszámítva, a gazdasági érdekek tekintetében gyakorlatilag az egész világ Kína befolyása alá kerül. Európában is alig akad már olyan ország, ahol ez ne így lenne.

NEM JÓ, HA NÉMETORSZÁG GYENGÉLKEDIK

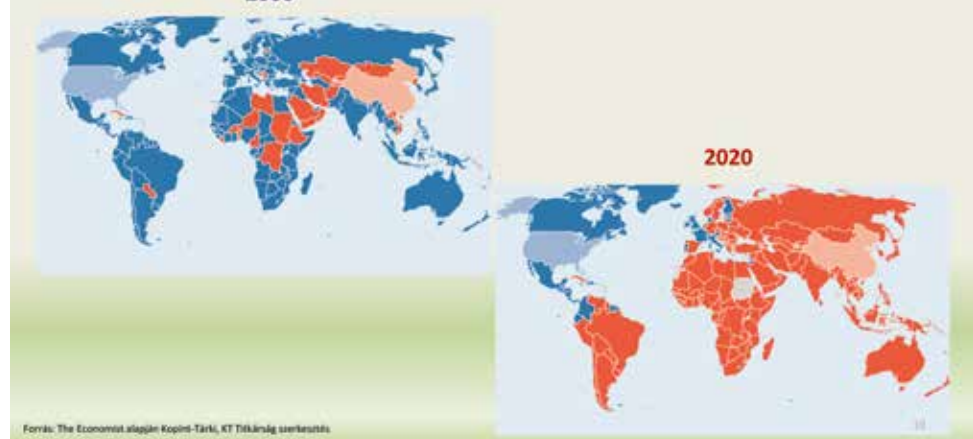
– A V4 régió gazdasága erősen függ a német gazdaságtól és kapcsolatrendszerétől. Németország gazdaságilag meghatározó hatalom Európában, így senkinek sem jó, ha gyengélkedik. Nem öröm a járványfásultság miatt, elsősorban az ellátási láncoknál növekvő szállítási időtartam, ahogy az abból fakadó keresleti és inflációs hatás sem. Mindezt megerősíti az orosz-ukrán konfliktus hatásmechanizmusa.

A német export, valamint a külföldről érkező tőkebefektetése GDP-hez viszonyított aránya a V4-ek valamennyi országában meghatározó. A járműgyártás Németországban erőteljes csökkenést mutatott, ami hatással van a beszállítókra is. Az iparág nagyjából hatszáz cége a külföldi bevételek közel ötven százalékát közel ötven százalékát

Kína gazdasági előretörését mutatja minden statisztika
Mely országok számára volt fontosabb kereskedelmi partner Kína, mint az USA

2000

2020

Forrás: The Economist alapján Kopint-Tárki, KT Titkárság szerkesztés

Unióba működőtőke-befektetéseket eszközölni, mindezt a saját térségükben is megtehetik.

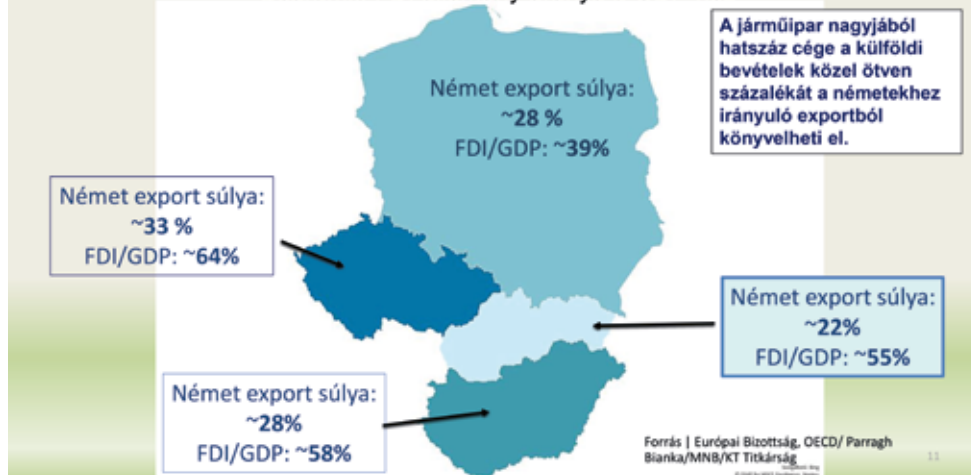
– Az orosz-ukrán háború és a szankciók következményei érdemben nem befolyásolják a trendet, de gyorsítják Európa leértékelődését, beleértve az orosz gazdasági részesedés mérséklődését is. A világegyetem 80 százalékát ma mintegy 600 multinacionális vállalat adja, ők dominálják a piacokat, a versenyt, a gazdaságpolitikai és a kereskedelmi szabályokat. Hatással vannak a ma még meglévő nemzetállamok gazdaságpolitikájára, sőt társadalmi felfogására is, mert ez egy vaskos üzlet, ahogy például a gyűlölet is az. Abból is lehet pénz csinálni.

– A világnak, ahhoz, hogy elviselhető maradjon, mindenekelőtt a háborúmentességre, helyi és globális szinten is felelős gazdaságpolitikára, szigorú fogyasztóvédelmi, környezetvédelmi szabályokat és az emberhez méltó munkakörülményeket szem előtt tartó kritikus infrastruktúra- és gazdaságfejlesztésre,

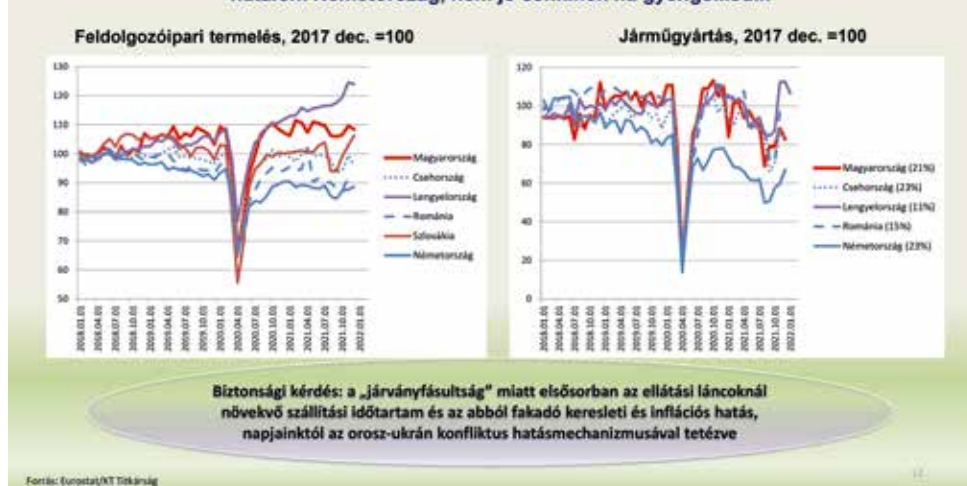
kednie. Sajnos mégsem ebbe az irányba mozdulnak a dolgok. Egyre kisebb társadalmi csoportok képesek egyre nagyobbakat lebénítani a

A V4 régió gazdasága különösen erősen függött a németországi kapcsolatokról az évtized fordulóján

Beáramló FDI állomány aránya a GDP-hez

Nem volt túl biztató az összkép már a háború előtt sem... Európában a gazdaságilag meghatározó hatalom Németország, nem jó senkinek ha gyengéledik

a németekhez irányuló exportból könnyelheti el.

– A chiphiány, illetve ebből adódóan a szállítási láncok elképesztő hosszúsága, a költség-optimalizációs törekvések a Covid-járvány alatt rámutattak, hogy a just-in-time beszállítások világának ebben a formájában vége van.

– Sohasem gondoltuk volna, hogy kétszer is beleléphetünk ugyanabba a folyóba: újra éveket kell várunk egy-egy kurrensebb márkájú autóra. Ráadásul beláthatatlan, hogy mindennek hol lesz a vége, mit hoz a háború, hová futnak ki az energiaellátási gondok.

HONNAN HOVA TARTUNK?

– Az ipari termelés visszapattanása rámutat a 2008-as és a 2020-as válság, illetve a válságkezelés különbségeire. A pénzügyi válság idején viszonylag kisebb volt a visszaesés, mint a Covid időszakában, de a visszakapaszkodás nagyon lassú. Hazánk Európa leggyorsabb covid-helyreállást mutató gazdaságai közé tartozik, de a háború hozta, növekvő kockázatok valószínűleg át fogják ren-

dezni a folyamatokat. A magyar GDP jól látható módon évről évre szépen emelke-

Az ipari termelés visszapattanása rámutat a 2008-as és a 2020-as válság és válságkezelés különbségeire, a háború okozta növekvő kockázatokat...

Hazánk Európa leggyorsabb covid-helyreállást mutató gazdaságai közé tartozik, de háború hozta, növekvő kockázatok...

dik, majd a 2019-2020-as visszaesés után 2021-ben fantasztikus eredményeket értünk el az előző időszakhoz képest. Az összességében 3%-os gazdasági növekedés adja a biztatást arra, hogy a különféle

A GDP-arányos államadósság terén is új trend van kibontakozóban. Az országok jelentős része nem tudja kordában tartani az államadósságot. Az eddigi lefelé mutató trend megfordult, újra megindult az eladósodás.

– Megjelent egy új elmélet, mely szerint nem az az érdekes, hogy egy ország mennyire van eladósodva, mert legfeljebb majd az unokái, dédunokái fizetik vissza a kölcsönöket. Nem baj, ha felrúgjuk a szolidaritást a gyermekeinkkel, a lényeg, hogy a mindenkori törlesztést – ami legalább a kamatterheket és az adósságszolgálatlalt járó költségeket fedezni – ki tudjuk gazdálkodni. Tőketörlesztésről mindaddig szó sem eshet tehát, amíg a költségvetések hiánnyal számolnak, és bizony ezek mértéke is sokat számít. Egy százalékpontnyi változás 200-300 milliárd forintnyi mozgástér-változást jelent a magyar költségvetésben. Ennyivel több vagy épp kevesebb juthat egy-egy területre. A kormánynak tehát folyamatosan mérlegelnie kell. A

jó kormány az, amelyik megtalálja az egyensúlyt a jelen igényei és a jövő szükségletei között. Egy optimális arányra törekszik, nem eszi meg a jövőt.

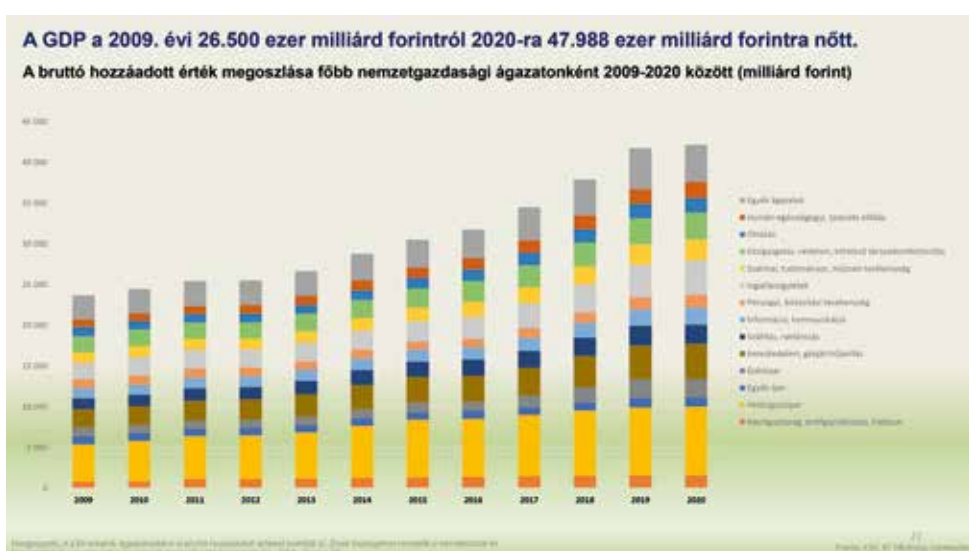
Az államadósság maastrichti kritériumai alól mentesülést kaptak az államok. Valószínűsíthető, hogy a háború minden országban tovább növeli az eladósodást, szigorúbb szabályok nem várhatóak, annak ellenére, hogy van, ahol már 200%-nál tartanak. Az úgynevezett PIGS-országokban – Portugália, Itália, Görögország és Spanyolország – a legrosszabb a helyzet.

– Az eladósodási folyamatok tehát dedikáltan velünk fognak élni. Voltak törekvések – nálunk is –, a gyorsabb mértékű leépítésre, de ezeket az elképzeléseket a háború neglálja.

– Az államháztartás adóbevételei folyamatosan nőttek, ugyanakkor az adócentralizációs ráta hullámozott az elmúlt tizenkét évben. Optimizmusra ad okot, hogy 2021-től alacsonyabb szinten normalizálódott, ami azt tükrözi, hogy a centralizáció egyre kisebb.

– Ami kedvező: bár 2020-ban 4,7%-5%-kal esett vissza a gazdasági teljesítmény, ugyanakkor az adóbevételek – csökkenő kulcsok mellett – meghaladták a korábbi év mértékét. Egy hallatlanul nagymértékű, több ezer milliárd forinttal kifejezhető adófegyelem-javulás van Magyarországon. Ezt részben technikai megoldások tették lehetővé: pénztárgép-bekötések – amint most már a beruházási ráta sincs rajta –, az EKR-rendszer, valamint az online számlarendszer. Ma ezen a téren előbbre tartunk az osztrákoknál, kisebb a szürkegazdaságunk. 24-25%-ról indultunk, és ma 13% környékén állunk. Ez sok plusz pénzt hoz a költségvetésnek.

A GDP-adatokból jól látható – főleg a feldolgozóipar egyes területeit látva –, hogy a magyar gazdaság a megpróbáltatások ellenére tényleg nagyszerűen indult újra

a Covid-válságot követően. Meglódult a nettó export és a fogyasztás is, a vállalati és a lakossági hitelek pedig az európai

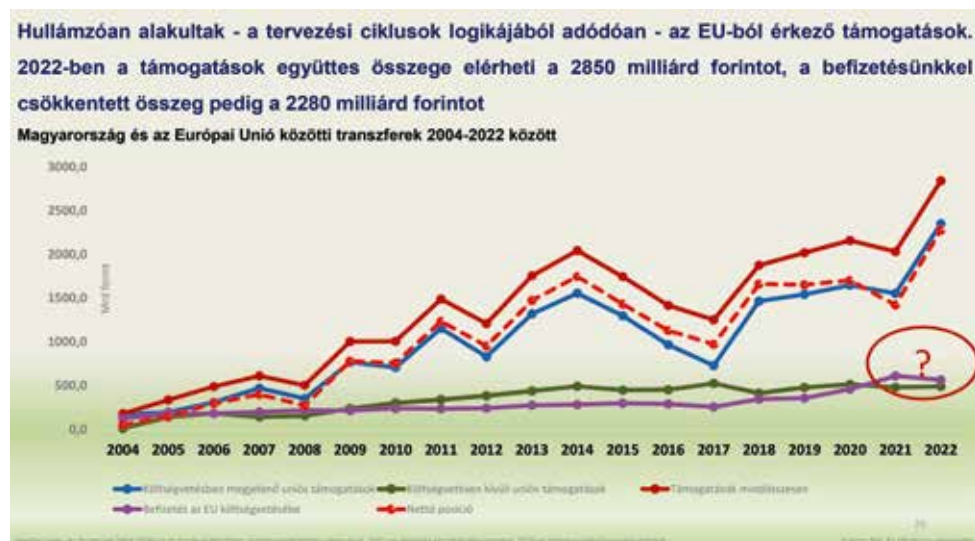
körüli volt a gazdasági célokra fordított költségvetési közvetlen támogatás. Ma ez 24%-nál tart. Ez azt jelenti, hogy egy kis-

övezet átlagának megfelelően alakultak.

Az állam gazdasági funkció megerősödtek. 2010 környékén még csupán 10%

teljesítményű motorra egy óriási turbó van föltéve. Ha ennek a mértékét csökkenteni tudjuk, az itt felszabaduló erőforrásokat más területeken használhatjuk: a lakosság életszínvonalának emelésére, bérre, fejlesztésre, beruházásra.

ÖSSZESSÉGÉBEN HATÉKONYAN HASZNÁLTUK FEL AZ UNIÓS FORRÁSOKAT

Az Európai Unióból 2004 óta érkező források hullámozóak voltak, míg a GDP-arányos befizetéseink fokozatosan nőttek. 2022-ben a támogatások együttes összege elérheti a 2850 milliárd forintot, a befizetésünkkel csökkentett összeg pedig a 2280 milliárd forintot. A költségvetésben megjelenő uniós támogatások nagy része a kohéziós politikai operatív programokhoz kapcsolódik. Ezek mellett a 2020-as

A költségvetésben megjelenő uniós támogatások nagy része a kohéziós politikai operatív programokhoz kapcsolódik. Ezek mellett a 2020-as években évi 150-210 milliárd forint szolgálja a közvetlen vidékfejlesztési és halászati programokat

Költségvetésben megjelenő uniós támogatások

években évi 150-210 milliárd forint szolgálja a közvetlen vidékfejlesztési és halászati programokat. A kohéziós programok kiadásai között jelentős arányt képvisel mind a 2014-2020-as uniós pénzügyi ciklushoz tartozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP), mind a 2021-2027-es ciklusban futó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz). A költségvetésen kívüli uniós támogatások stabil mértéket mutatnak, ezek döntő hányada közvetlenül a termelőkhez jut.

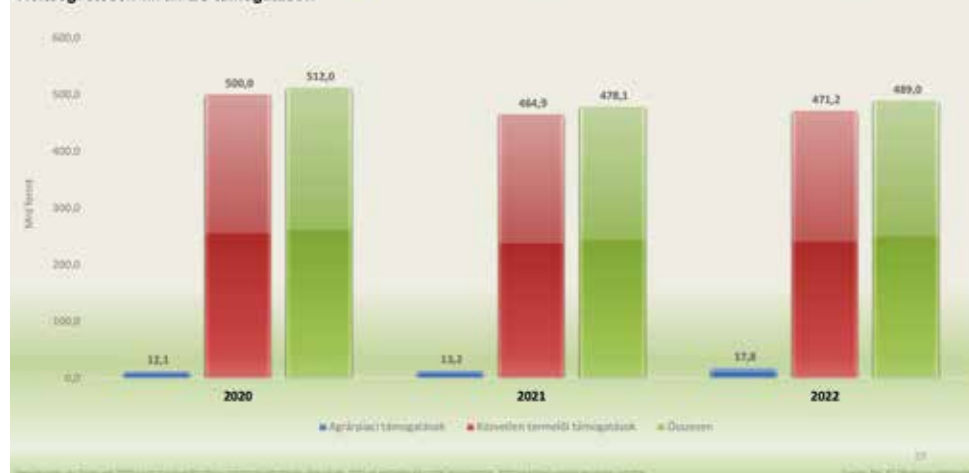
– Ha ezek a pénzek beérkeznek, akkor minden rendben lesz a költségvetéssel, ha nem, akkor ezeket ki kell pótolnunk a pénzügyi piacról felvett hitelekkel.

Az egyes régióink fejlődését tekintve jól látható a szerény közeledés az Európai Unió átlagos fejlettségi szintjéhez. Budapest az uniós átlag fölött, jól teljesített, picivel maradt csak le Pozsony mögött, Bécs viszont sokat veszített pozíciójából. Idehaza a nyugat-, illetve a közép-magyarországi régió viszi a prímet.

– Elgondolkodtató viszont, hogy lehagytak minket a kelet-szlovákiai és az erdélyi területek is. Ez elsősorban a politikai célkitűzésekkel

A költségvetésen kívüli uniós támogatások döntő hányada közvetlenül a termelőkhez jut

Költségvetésen kívüli EU támogatások

indokolható. A hangsúly főleg a határterületek fejlesztésén van, mert ott egyrészt van vonzás, másrészt élénk a gazdasági verseny.

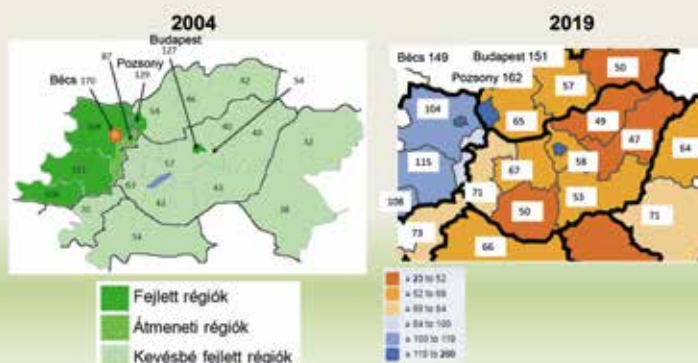
Ha tovább szeretnénk növekedni, tennivaló akad bőven, ahogyan ezt például a diplomások száma is mutatja. E tekintetben szépen fejlődött Fejér megye, nem meglepő módon tovább erősödött Budapest, de sajnos számos olyan területe van még az országnak, ahol nem szívérejtőek az adatok. Itt is vannak tehát feladatok.

– Büszkéek lehetünk viszont a munkaügyi helyzetünkre, az itt elért jelentős eredmények a gazdasági teljesítményünkben is megmutatkoznak.

– A 2010-től tartó fejlődés egy konzervatív gazdaságpolitika eredménye, ami a Covid-járvány alatt természetesen nem volt fenntartható, a támogatáspolitikánkkal egy másik pályán kellett haladnunk. Jól látszik, hogy igenis szükség volt juttatásokra, a járvány kezelésére. Ahogy én látom, az általam ismert összes pénzügyi mutató tükrében, úgy vélem, sikeresek voltak a kormányzati intézkedések.

A tervezési statisztikai régióink fejlődését tekintve jól látható a szerény közeledés az EU növekvő átlagos fejlettségi szintjéhez, de bőven vannak még teendőink, látva a szomszédos országok határmenti térségeinek gyorsabb haladását

A Kárpát-medence NUTS 2 szintű régióinak fejlettségi szintje (PPP-n mért GDP/fő) az EU átlagához viszonyítva a kohéziós politika besorolása alapján 2004-ben és 2019-ben

Forrás: Eurostat alapján KT Törekvések szerkesztése

Az újraindulás lehetőséget teremtett a programok folytatására. A fundamentumok szilárdsága, a stabilitás, az ország pénzügyeinek, kapcsolatrendszerének megítélése pozitív, és a nehéz helyzet ellenére, még ha veszteségekkel, felfelé mutató inflációs és lefelé mutató gazdasági teljesítménykockázatokkal is, de átvészeltető lesz ez a nehéz időszak.

A fórum második előadását Kovács-Tóperczer Katalin, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőtének vezető gazdasági szakértője tartotta, aki előadásában bemutatta az Európai Unió gazdasági újjáépítéséről szóló törekvéseit, valamint a közösség aktuális kihívásaira adandó válaszait, lehetőségeit, különös tekintettel a koronavírus okozta válság kezelésére, az orosz-ukrán háborúval kapcsolatos szankciók gazdasági következményeire, valamint az úgynevezett Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközeire.

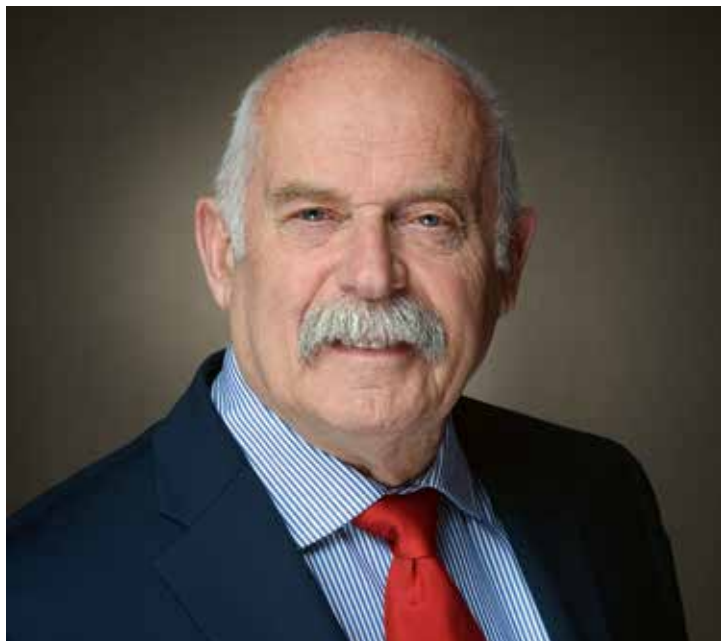
CSEH TERÉZ

A HORIZONT™ acélváz, energiatakarékos építési technológia ma már piacvezető.

25 éves a HORIZONT™, az acélváz építéstechnológia

A modern házépítés úttörői

Dienstmann Tamás, a HORIZONT™ Global Kft. alapítója és ügyvezetője

Negyed évszázaddal ezelőtt Észak-Amerikából egy alrendszerként került Magyarországra az az innovatív építéstechnológia, ami később HORIZONT™ néven került be a köztudatba. Az újdonságnak számító megoldásra a hazai piac még nem állt készen, de tulajdonosa mégsem adta fel álmát, hogy meghonosítsa szülőhazájában a jövő építési technológiáját. Számos műszaki fejlesztésre és kitartó munkára volt szükség ahhoz, hogy a HORIZONT™ acélváz, energiatakarékos építési technológia és az azt meghonosító vállalkozás piacvezetővé váljon. Hosszú út vezetett idáig – kezdi beszélgetésünket Dienstmann Tamás, az idén 25 éves HORIZONT™ Global Kft. alapító ügyvezetője.

– *Hogyan született meg a HORIZONT™ acélváz, energiatakarékos építési technológia?*

– 1991-ig – ekkor tértem haza Magyarországra – Kanadában éltem, ahol 34 éven át, többek között faváz építési feladatokkal foglalkoztam. Itt találtam rá arra a jóval hatékonyabb, megbízhatóbb és rendkívül innovatív építési technológiára, amit aztán hazahoztam, és HORIZONT™ néven levédettem. Huszonöt év folyamatos fejlesztésének köszönhetően ez az építési technológiánk nemzetközi szinten is ismert és elismert rendszerré vált. A HORIZONT™ Glo-

bal Kft. pedig egy sikeres magyar családi vállalkozássá. A fiam, a feleségem és a menyem is kiveszi a részét a munkákból.

– Hogyan fogadta az ágazat, a piac az új technológiát, és hogyan váltak piacvezetővé?

– Kétségekkel, hiszen Magyarországon teljesen újdonságnak számított, de lépésről lépésre sikerült a fenntartásokat leküzdeni. Kezdetben csak kisebb családi házakat, nyaralókat építettünk, aztán egyre több és nagyobb építménynek adtuk a vázát. Mára pedig a HORIZONT™ kivitelező és márkaképviselő partnereink a társasházaktól kezdve luxusházakon át, egészen a belvárosi tetőtér-beépítésekig az élen járnak. Számos önkormányzati és nagyberuházó

Számos önkormányzati és nagyberuházó közszolgáltató, illetve egyéb szolgáltató épület szerkezete készült HORIZONT™ acélváz as technológiával.

közszolgáltató, illetve egyéb szolgáltató épület szerkezete készült el, mint például iskolák, óvodák, kampuszok, szállodák, idősek otthona, raktárak, ipari épületek. Az elmúlt 25 évben több ezer HORIZONT™ energiatakarékos épület került átadásra, négy kontinens 11 országában.

– 2020-ban a megnövekedett igények kiszolgálása érdekében bővítettük gyártási kapacitásunkat, mely így ma már eléri az évi 400 000 m²-t. Mi tehát acélszerkezet-gyártók vagyunk, az építési feladatokat pedig minden esetben HORIZONT™ kivitelező és márkaképviselő partnereink látják el.

A Csepeli Napközi Tábor 13 500 m²-es területen, 500 m²-es főépületével és több kisebb melléképületével szintén a HORIZONT™ acélváz as technológiával épült.

– Ezek szerint a HORIZONT Global a szerkezet előállításával foglalkozik, a kivitelezést pedig a partnereik végzik?

– Így van. Mi kifejezetten a vázszerkezet tervezésével, gyártásával és szerelésével foglalkozunk. Emellett a folyamatos fejlesztésre össz-

Sportközpontú óvoda és bölcsőde építése a Tolna megyei Gerjen községben.

pontosítunk. Kezdetben mi magunk voltunk a generálkivitelezők is, aztán egyre népszerűbb lett a technológia a kivitelezők körében, és kiépítettünk egy komplett partnerhálózatot, ami jelenleg is folya-

Az elkészült óvoda és bölcsőde épülete Gerjenben

matosan növekszik. A HORIZONT™ kivitelező és márkaképviselő partnereink önálló építési vállalkozók, akik minőségi szolgáltatást nyújtanak, tervezéstől a kulcsrakész átadásig. Számos

építész és több tucat kivitelező cég alkalmazza már előszeretettel az acélvázás technológiát, amihez a szakmai ismereteket oktatási rendszerünkön keresztül sajátíthatják el. Nagy figyelmet fordítunk a módszer betanítására, hiszen számunkra kiemelten fontos, hogy minőségi munkát kapjon a megrendelő. Márkaképviselőinknek, partnereinknek nem csupán magas szintű műszaki támogatást nyújtunk, de marketingeszközökkel is támogatjuk őket, illetve rendelkezésükre bocsátjuk bemutatótermünket, mintaházunkat is.

– Milyen előnyöket nyújt ez a technológia a hagyományos építéshez képest?

– Mindenekelőtt a gyorsaságot, s mint tudjuk az idő pénz. Főleg manapság, de idesorolhatom még az energiahatékonyságot, a tervezhető költségeket, a pontosságot és a magas ellenálló képességet is. Fontos a súlyt megemlíteni, ami 10-12-szer könnyebb a hagyományosnál. Ezek az előnyök a beruházónak és a kivitelezőnek egyaránt fontosak. Az építető hamarabb veheti birtokba az építményt – legyen az családi ház vagy üzleti épület –, a kivitelező pedig gyorsabban vállalhat új munkát. Ez anyagi hasznot is jelent minden szereplőnek. A befektetőknek a pénz forgása óriási előnyt jelent.

Egy 160 m²-es ház esetén a szerkezetállítást 16 munkaóra alatt végzi el egy hétfős csapat a helyszínen.

– De nézzünk egy példát! Egy 160 m²-es ház esetén a szerkezetállítást 16 munkaóra alatt el tudja végezni egy hétfős csapat a helyszínen. Ez a technológia így kétszer-háromszor gyorsabb lehet, mint a hagyományos, ami azt eredményezi, hogy a generálkivitelező ugyanannyi idő alatt megduplázhathatja a bevételét, a megrendelőnek pedig fele vagy harmada ideig kell fizetnie a munkásokat.

– A tervrajzokat saját fejlesztésű gyártmányterv-programmal konvertáljuk, és a szerkezetet milliméternyi, nem ritkán akár félmilliméternyi precizitással készítjük elő. Ez a gyors összeszerelés mellett abból a szempontból is előnyös, hogy a helyszínen nem keletkezik elszállítandó hulladék, és ennek mennyisége az üzemben is csupán 0,5%. A költséghatékonyság mellett ez az építőiparban is kiemelt jelentőségű, környezetvédelem szempontjából is hasznos.

– Arról sem szabad megfeledkezni, hogy a hagyományos technológiával szemben ezek az épületek az év minden évszakában kivitelezhetők, hiszen egy száraz építkezési rendszerről van szó.

– Mit jelent az energiahatékonyság ennél a technológiánál?

– Az acélvázás építmények esetében a szerkezet profilokból áll, melyeket szigetelőanyaggal töltünk ki. A 30–35 cm vastag falak így

gyakorlatilag szintiszta szigetelésből állnak. Ezzel nem csupán az energiafelhasználás csökken, hanem 5-10%-kal nő a hasznos terület, hiszen nem kell olyan vastagra építeni a falakat.

– Említette, hogy 25 éves fennállásuk alatt több ezer építmény készült ezzel a technológiával hazánkban és külföldön is. Kiemelne néhányat? Melyikre a legbüszkébb?

– Közhelyesnek hangozhat, de alapítóként minden egyes építményre őszintén büszke vagyok, hiszen a semmiből lett piacvezető márka itthon a HORIZONT™. Folyamatosan és rendületlenül a minőséget tartjuk szem előtt. Hiszem, hogy ebben rejlik a sikerünk is. Ha referenciaként ki kellene emelni egy épületet, talán az a zászlóshajónk lenne. Az a logisztikai központ, amely 2006-ban épült a Szahalin-szigeteken, Japántól messze északra. Az építető amerikai olaj- és gázvállalat, az Exxon Mobil, a világ egyik legnagyobb energiaóriása. Egy kiemelt földrengési veszélyzónán húztuk fel a szerkezetet. A magas tűzveszélyességi fokozat is követelmény volt. Továbbá ellenállónak kellett lennie a 200 km/órás széllel és a -40 °C, valamint a +35 °C hőmérséklettel szemben is, de még a 380 kg/m² hőteher sem okozhatott gondot az építménynek. A 4000 m²-es központ immár 17 éve bírja ezeket az extrém körülményeket. Ez a létesítmény a legjobb bizonyíték arra, hogy mennyire ellenálló a HORIZONT™ acélszerkezetes épület.

– Továbbá kiemelném a tetőtér-be- és ráépítéseinket Budapest belvárosában. Van egy olyan sikeres partnerünk is, amely éven-

Exxon Mobil logisztikai központja a Szahalin-szigeteken. A 4000 m²-es központ immár 17 éve ellenáll a szélsőséges körülményeknek.

te, nagyságrendileg 100 épületes lakóparkokat épít Szlovákiában 100–120 m²-es típustervekből. Ez az üzletfelünk a 2008-as gazdasági válság idején is szép nyereséget realizált. Az ilyen sorozatgyártásos építés előnye, hogy nincs gyártmányterv költsége, és a logisztikai költségek is alacsonyak. Az időmegtakarítással és a hatékonysággal sokkal magasabb profit realizálható.

– A HORIZONT™ technológia ma már egyetemi tananyag. Milyen mértékben járult ez hozzá a sikereikhez?

– A tudás átadása a jövő generációjának nagyon fontos, és kiemelt szerepet játszik a HORIZONT™ Global életében. Egy új építési módszert csak úgy lehet bevezetni, ha azt már a frissen végzett szakemberek ismerik, és tudják is alkalmazni.

– Nagy büszkeségünk, hogy kezdetektől szoros az együttműködé-

sünk felsőoktatási és szakképző intézményekkel országsszerte. Gyakorlati oktatás helyszínéként működünk, és a technológiánk egyre szélesebb körben ismert.

– *Milyen célokat tűztek maguk elé a további évtizedekre?*

– 25 évvel ezelőtt rátaláltam egy olyan technológiára, amelynek a csodája, hogy mindig lehet továbbfejleszteni. Most is ez az elsődleges cél: képesek legyünk tovább növelni a kapacitásunkat és tovább fejlődjünk. Az innováció, a haladás számunkra több egy pusztá

kifejezésnél. A haladás a technológiák terén számunkra egy olyan ambíció, amely első naptól fogva a génjeinkben található és velünk van, érjen minket bármilyen kihívás. Az építőipar folyamatosan változik, változnak az igények, a fókuszpontok. A rendületlen előrehaladás, a fejlesztés, a kihívásokra való gyors reagálás jellemezte vállalkozásunkat eddig is, és hiszem, hogy ez a jövőben is így lesz, mind több márkaképviselő partnerünkkel karöltve.

SV-CST

**LEGYEN KIVITELEZŐ PARTNERÜNK
ÉPÍTSEN **2X** GYORSABBAN**

KIVITELEZŐKNEK

BERUHÁZÓ CÉGEKNEK

ÖNKORMÁNYZATOKNAK

ÉPÍTÉSZEKNEK

WWW.HORIZONTGLOBAL.COM

A KTE Közúti Szakcsoport rendezvényén id. Göde Ferenc oklevelet kapott

„Végül is 82 éves koromig dolgoztam”

A tisztos iparos esete az építész nemzedékkel

Az ükpapa építőmester, a dédpapa építésztechnológusnak tanult, de munkahely nem lévén a városhoz útépítőnek felvették, azon a területen maradt, a nagypapa hidépítő, a fiai és az unokák közül ketten a szakmában. Micsoda dinasztia! A 91 éves Göde Ferencet a Közlekedéstudományi Egyesület Fejér Megyei Szervezete Közúti Szakcsoport köszöntötte a Nagy öregek című sorozatban bemutatása alkalmából.

Göde Ferenc a bácsi megszólításra azért azt mondja: „Ezt azért ne!”, hisz még frissnek és fiatalosnak érzi magát. Olyannyira, hogy szakmáról, családról, az életútjáról kvázi kétórás mesedélután tudott tartani. Aztán, ahogy a stafétát, úgy a szót is átvette fia, majd lányunokája.

Természetesen esze ágában nem volt ezt a szakmát választani, matematikatanár akart lenni. De az édesapja azt akarta, hogy megszeresse ezt a világot. Hivatalosan vízhor-dóként dolgozott 16 évesen egy hidépítésen, valójában az ácsnak segített, majd minden nyáron más-más területen dolgozott. Végül persze a műszaki egyetemet választotta, és vízépítő szakon végzett. Felidézi egy nehéz vizsga legszörnyűbb pillanatát: „Kihúztam a rettegést, s persze nem ment. De a professzor minden tételtől lefeleltetett, és az 1-es, 5-ös átlagát, a 3-ast adta.” S egy másik történet: „Oroszul 1-2 szót tudtam, párat megkérdeztem, a többit összeraktam. A vizsgáztató a hasát fogta, de 3-ast adott, mert legalább értettem, miről van szó.”

A székesfehérvári Jákyba került, ahol többek között mechanikát és geodéziát is kellett tanítania. Huszonévesen a nála alig fiatalabbakat, illetve felnőtteket okított. „Ha nem magyaráznék jól, kérdezzenek bátran!” – így kezdte a bemutatkozást, ami rögtön rokon-

szenvessé tette a diákok szemében. Az iskola szomszédságában, a csirkekelletetből kialakított legkisebb szolgálati lakásban laktak, s persze erről is van egy humoros emléke: „A fiam – Fefe – át-átjárt a Gyümölcs utcából, és szórakoztatta a tanulókat.”

A jákys (1954-1968) tanítást a GEO-s igazgatóhelyettesesség követte, majd egy vállalati vízügyi tervező csoporthoz került másfél évnyi kitérőre, hogy aztán visszatérjen az oktatáshoz. A Budapesti Műszaki Főiskola keresett mechanika és statika tanárt. 4 év eltelté után a tanszéket Győrbe helyezték hidépítés szakiránnyal, ahol 20 esztendőig ténykedett. Míg a nagyfiú Fehérváron maradván 16 évesen önállóan tanult, András, a kisebbik több győri iskolát végigjárt, mert sok gond volt vele. A technikum után belsőépítész mellé került rajzolóknak, majd az iparművészetire jutott be, ma egy 13 főt foglalkoztató nagy hírű belsőépítész irodája (Kroki Stúdió) van Pesten, és a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem docense.

„Végül is 82 éves koromig dolgoztam, tanítottam, tankönyvet írtam (Mechanika példatár I., II.), de magam is szerettem tanulni. A vezetést vállalta a fene, az sok papírmunka, engem a munka izgatott. 3 Duna és 5 Tisza-hidat vizsgáltam, kihívás volt egy hidpillér megmentése, imádtam a műemlék hidakat, de a veszprémi Völgyhíd és a hortobányi

Kilenclyukú híd minden elemét is ismerem. 68 évesen ültem először a számítógéphez, de a 90. születésnapomon az Emlékeim című könyvet adtam az unokáknak.”

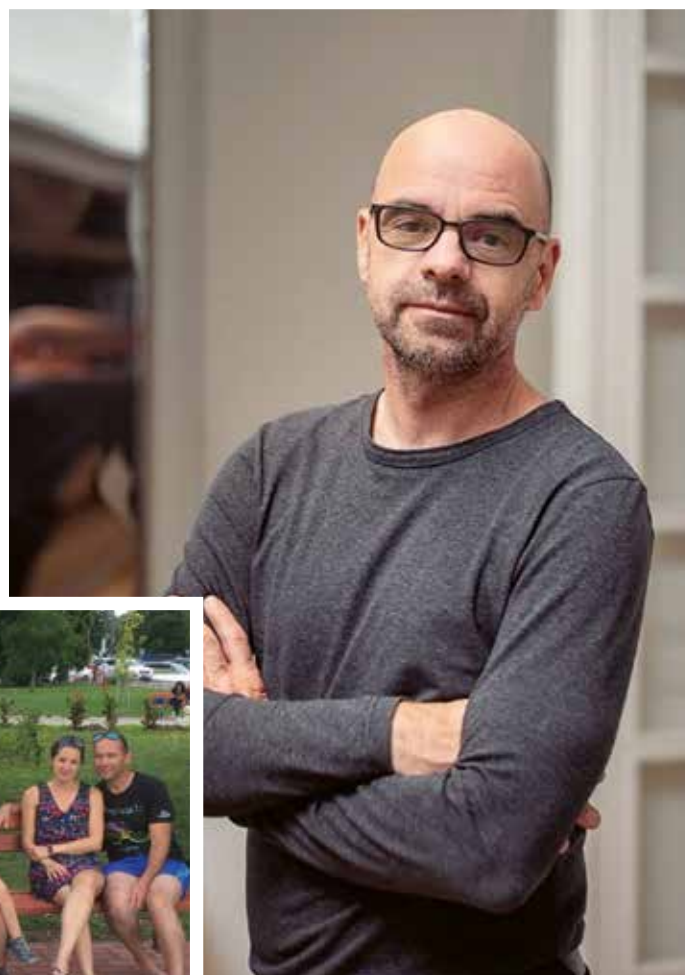
Életének helyszínei változtak: Székesfehérvár, Győr után 18 évre Balatonvilágosra költözött, ahol egy nyaralót lakóházzá alakított át, és az énekkar, a nyugdíjas egyesület jelentette a jó társaságot. Aztán a soklépcsős házat maga mögött hagyva 8 éve visszatért Fehérvárra. 2002-ben nyerte el a Közúti Szakemberekért Alapítvány életműdíját, 3 éve pedig a Gyémánt után a Vas diplomáját vette át.

A családi háttérrel Magdi jelentette, akit diákkorában ismert meg, matematikából korrepetálta: „Mire apám megkérdezte, megfogtad-e már a kezét, addigra már a csokoládáson is túl voltunk...” – emlékszik.

Itt kapcsolódik be a történetbe Fefe – **Göde Ferenc** –, az idősebbik fiú. „Anyukám ízig-vérig tanár volt. Nemcsak hogy abba az iskolába jártam, ahol ő dolgozott, de még tanított is! Azt mondta, választhatok: nem fog velem kivételezni, a suliban nekem ugyanolyan Magdi néni lesz, mint a többieknek, vagy anyaként elnéz dolgozat, de akkor elveszítem a barátaimat. Nem volt kérdéses a választásom. Szigorú és következetes volt velünk mindig, és a nehéz helyzetű, macerás

id. Göde Ferenc, Göde Ferenc, Göde Orsolya

Göde András – a MOME docense, a Kroki Stúdió alapítótagja

Göde Ferenc 60. születésnapján: Kerekes Dávid-Dorottya, Kónyi-Kiss Botond-Bori, Benedek, Zsófi-András, az ünnepelt, Dolgos Gergő, Dániel, Orsi-Papp László

gyerekekkel nagyon tudott bánni! A családot úgy összetartotta, hogy a halálos ágyán a jövőnket is megszervezte: „apátok nőüljön meg, vigyázatok egymásra, s majd ott fenn találkozunk!” Ebben is igaza lett, apám új társa közel húsz éve Márti néni, aki apu gyerekkori barátjának özvegye volt.

– Gyerekként én női szabó akartam lenni, valahogy abban láttam meg a nőkhöz való közeledés lehetőségét. A szüleim csak annyit kértek nagy előrelátóan, hogy a matematika-fizika tárgyakból jó jegyeim legyenek. Aztán persze a szabóság helyett a műszaki egyetem következett. Mivel gyenge gimiből mentem, a matekkal rendesen megszenvedtem, de a szakmai tárgyak már mentek.

– Gyakorlatilag 5 dolog határozza meg az életemet, melyek szorosan összefüggnek egymással: a hit és a család, az utazás, a tánc és a munka. Nagyszerű, hogy stoppal bejárva Európát, rengeteg élményre, építészeti benyomásra találtam friss diplomásként. A lányaim vonzottak a tánchoz, ők régóta az Alba Regia Néptáncgyűttesbe jártak. Nem kellett félni, hogy rossz társaságba keverednek, vagy diszkóba vágynak, a táncházban „buliztunk” együtt.

– 40 évesen, utánuk kezdtem el az együttes senior csoportjában táncolni – ez is életem egyik legjobb döntésének bizonyult. A csapattal rengeteg bel-és külföldi szereplés adatott meg, illetve a Király Napok Nemzetközi Néptáncfesztivál miatt gyakorlatilag a világ jött Székesfehérvárra. Ilyenkor csoportvezetést, tolmácsolást vállaltam, majd a tánc házi estek házigazdája lettem.

– Az az én kudarcom is, hogy a házasságom Mártival válással végződött, de a jó kapcsolat annak ellenére megmaradt mindenkivel, hogy én Pestre költöztem, most pedig Kecskeméten élek a feleségemmel, Beátával. A munkám is árnyalódott. Az építészet, belsőépítészeti nyilván maradt. András öcsémmel, édesapámmal szerencsére volt módom közös munkákra, a legkisebb lányommal, Göde Dorottyával (építészmérnök) együtt dolgozunk jelenleg, ami nagy ajándék a sorstól. Két bölcsész, két szakmabeli az arány: Papp (Göde) Orsolya építőmérnöki mester szakon végzett Győrben, Dolgos (Göde) Zsófia szinkrontolmács, Kónyi-Kiss (Göde) Borbála gyógypedagógus, fogyatékkal élő gyerekekkel foglalkozik. Még a vejeim közt is van a fizikus mellett két építész és egy építőmérnök!

Úgy érzem, továbbvittem, és át is adtam a családi stafétát, az űk- és a dédapánk büszke lenne ránk!

– A szakmai díjaim közül talán a tavalyi Év Háza áll hozzám legközelebb egy velencei családi házzal, de ipari csarnok, templom, műemléki épület, étterem, sok családi ház... épült – minden tervezésemet kedvelem, benne élek az alapgondolattól a megrendelővel való sok-sok beszélgetésen át a megvalósításig. Éppen ezért a megbízások legtöbbször barátsággá alakulnak.

– A másik szívószerelem szolgáltatom a hitemhez kapcsolódik. Egy kecskeméti keresztény közösség vezetését vállaltuk el két éve Beussal, de bárhol az országban vagy online szívesen vállalkozok beszélgetéseket, hittanórákat, fiatalokkal való találkozókat. Dolgozom egy fogyatékkal élőket utaztató francia szervezet önkénteseként, egy magyar találmányok ügyét felkaroló részvénytársaságban, de a családfe-kutatásba is szívesen ástam bele magam nagybátyámmal, Göde Gáborral, és még rengeteg dologra vagyok nyitott a világban.”

DR. GÖDE ANDREA
(AKI HETEDÍZIGLEN ROKON)

A Grabarics Kft. a fő beszállító

Új postai logisztikai központ épül Veszprémben

Zöldmezős beruházással több százmillió forintból épül a Magyar Posta új logisztikai depója Veszprémben. Az új üzemszarnokot a Grabarics Kft. építi, melynek alapkövét március 22-én tették le a bakonyi megyeszékhelyen. A depó bruttó alapterülete mintegy 5500 négyzetméter.

A Grabarics Kft. feladata a teljes körű tervezés és kulcsrakész generálkivitelezés elvégzése. A megépülő csarnok komplett előregyártott vasbeton vázszerkezetének gyártmánytervezését, gyártását, helyszíni szállítást és szerelési munkáit a Grabarics Vasbeton végzi.

Az új épület a Magyar Posta jelenlegi, veszprémi vasútállomás melletti egységénél kétszer nagyobb lesz, és 15 000 négyzetméter burkolt terület veszi majd körül.

Az üzem a mai modern csomaglogisztikai elvárásoknak megfelelően, két oldalán hét dokkolóval, hat szintbeli ipari és két extra

kapuval épül, melyek a kézbesítő járművek és a szállító kamionok kezelését szolgálják.

A Grabarics Kft. által megvalósuló új depó Veszprém térségében 209 települést, mintegy 305 ezer embert szolgál ki és több mint 160 ember dolgozik majd ott.

TO

Dunagáz Konferencia és Kiállítás

Időpont:
2022. Június 07- 08.

Helyszín:
Thermal Hotel Visegrád****
LEPENCE VÖLGY HRSZ: 1213

VEGYEN RÉSZT RENDEZVÉNYÜNKÖN!

DUNAGÁZ Gázipari Oktatási és Minősítő Zrt.
2510 Dorog, Gorkij utca 37.
E-mail: dunagaz@dunagaz.hu
Tel.: +36 (33) 513-100,
+36 (30) 634-0062

Főtámogatónk

Támogatónk

Szakmai Támogatóink

Logisztikai szakmai műhely alakult az Edutuson

Knoll Imre lett a névadó

A Magyar Logisztikai Egyesület az EDUTUS Egyetemen tartotta a Logisztika Napja rendezvénysorozatának első programját, mely Knoll Imre professzor úr tiszteletére kapta a „Knoll Imre Logisztikai Szakmai Műhely” elnevezést.

A rendezvényt dr. Lakatos Péter, mint moderátor kezdte rövid köszöntőjével, majd átadta a szót Vigh László, tudományos és nemzetközi rektor-helyettesnek, aki szintúgy üdvözölte a jelenlévő hallgatókat, érdeklődőket. Pár szóban köszöntőt tartott Siklósi Horváth Klára író, zongoraművész, Knoll Imre professzor özvegye, aki a névválasztásról szólva háláját fejezte ki.

Dr. Doór Zoltán, az MLE elnöke az özvegynek egy virágcsokorral köszöntte meg, hogy elfogadta meghívásukat, majd beszédében méltatta a professzor munkáját, illetve felhívta a hallgatóság figyelmét a Logisztika Napja rendezvénysorozatra, mivel e megnyitó egyben annak is megnyitója volt.

A program kezdeményezője, dr. Lakatos Péter nyitotta meg a Knoll Imre tiszteletére létrehozott Szakmai Műhelyt az egyetemen, azzal a céllal, hogy a hallgatók ilyen módon is megismerhessék a professzor által képviselt szellemiséget.

Beszédében első sorban a megjelent hallgatókhoz szólt, arról, hogy a 93 évesen is előadást tartó Knoll Imre professzor milyen nagy erővel adta át tudá-

sát. Nem lehet elhaladni nagy emberek mellett, tisztelni kell előtűk, folytatni munkásságukat. A professzor úr képes volt a fiatalokkal megismertetni és megszerettetni ezt a szakmát.

Bízta a hallgatóit a szakmai tudás megszerzésére, nem csak az egyetemi évek alatt, hanem azt követően is. Kifejtette, hogy személyes céljának tekinti a professzor hagyatékának gondozását.

Schmidt Zoltán vezérőrnagy, a Magyar Honvédség Parancsnoksága logisztikai haderónemi szemlézője ezt követően elmondta, hogy a Honvédség a mára építve, a holnap logisztikáját építi. A működési környezet változása a legnagyobb kihívás napjainkban (Covid, ukrán-orosz háború) a válsághelyzet exporttilalmakat hoz és nyersanyaghiányra hívja fel a figyelmünket.

A katonai logisztikának mindenhol meg kell felelni, minden hadfelszerelésnek rendelkezésre kell állnia, a logisztikai háttérhez biztosítani kell a régi és új felszereléseket és az infrastruktúrát. Vezérőrnagy úr részletes előadása végén megemlítette: „Ha nem beszélnek rólunk, az siker a logisztikának”.

FORRÁS: EDUTUS.HU

BIZTONSÁGOS MUNKAHELY A HENKEL

Környe – A Henkel körösladányi és környei gyára elnyerte az Innovációs és Technológiai Minisztérium által meghirdetett „Együttműködés a munkahelyek

biztonságáért” program „Biztonságos munkahely” címét. A környei ragasztógyár zöldmezős beruházásként 10 éve épült, multitechnológiás ragasztókat készít hazai és nemzetközi piacokra.

„AKKOR ÉS MOST JÁRMŰ EXPO”

Esztergom – Két év kihagyás után ötödik alkalommal rendezték meg az „Akkor és most Járő Expo” Esztergomban április 30-án és május 1-jén, ahol a múlt és jelen autóit, motorkerékpárjait, lovaskocsikat, kerékpárokat és hajókülönlegességeket állítottak ki. Az ország legnagyobb tematikus,

ingyenes járműkiállításán a családi programok és különböző stílusú koncertek mellett az érdeklődők találkozhattak a Dakar-ralin résztvevő versenyzőkkel, és megcsodálhatták a Kis-Dunán a lampionos vízi karnevált.

PÓLYA GYÖRGY NEVÉT VETTÉK FEL

Tatabánya – A világhírű matematikus Pólya György nevét vette fel a Sárberki Általános Iskola. Jön az emeltszintű matematika, alighanem ennek az Árpád Gimnáziumban is örülnek.

Jubileumi konferenciát tartottak a Pannon Egyetem Mérnöki Karán

50. Műszaki Kémiai Napok Veszprémben

A Pannon Egyetem Mérnöki Kara „50. Műszaki Kémiai Napok” címmel rendezte jubileumi tudományos konferenciáját április 26-28. között Veszprémben. A konferencia nyitó rendezvényének elnökségében Gelencsér András akadémikus, a Pannon Egyetem rektora, Kovács Áron Zoltán önkormányzati képviselő, Szabó Csaba, a Magyar Vegyipari Szövetség igazgatója foglaltak helyet.

Németh Sándor, a Mérnöki Kar dékánja köszöntőjében elmondta, a koronavírus-járvány által kikényszerített, két évnyi szünet után, idén végre ismét személyes jelenléttel rendezhették meg e nagy hagyományokkal bíró konferenciát.

A dékán kiemelte, nagy büszkeséggel tölti el az is, hogy negyvenöt éves a folyamatmérnöki tanszék, amit 1977-ben Árvai Péter docens alapított, illetve tizenhét éve szervezik meg a Hlavay József Környezettudományi és Műszaki Diákkonferenciát is.

– Veszprémet gyakran illetik különböző nevekekkel, de legfőképpen egyetemvárosként ismerik. Ez nem véletlen, hiszen az intézmény a városunk szerves része, szellemi központja, büszkesége. Kifejezetten jó a város és az egyetem kapcsolata, például 2023. Európa Kulturális Fővárosára is közös erővel készülünk. Az egyik legfontosabb dolog a kutatás-fejlesztési tevékenység, ami az egyetemen zajlik. Azok a szakemberek pedig, akik kikerülnek az intézményből és Veszprémben maradnak, erős alapjait adják annak a gazdaság-

nak, ami miatt Veszprém már jó ideje a térség meghatározó gazdasági szereplője lehet – mondta el Kovács Áron Zoltán önkormányzati képviselő.

Gelencsér András, a Pannon Egyetem rektora arra hívta fel a figyelmet, hogy, ez a konferencia mindig inspirációt adott a kutatók számára.

– Ez az ötven év tiszteletreméltó teljesítmény, hiszen emögött a szám mögött folytonosság van, évről évre megrendezzük a konferenciát. Ennek a folytonosságnak a fenntartása nagy erőfeszítést igényel a szervezők és a kutatóközösség részéről is.

– A mérnöki kémiai tudományterület meghatározza a mindennapi életünket. Abban pedig biztosak lehetünk, hogy a jövőbeni kihívások, melyek előttünk állnak, ezeknek a tudományoknak a folyamatos fejlődését kívánják meg: hátrадólni nem lehet.

A nyitó rendezvényen két plenáris előadás hangzott el. Blaskó Gábor vegyészmérnök,

gyógyszerkutató, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja „Az originális és a generikus gyógyszerfejlesztések összehasonlítása szintetikus molekulák, illetve biotechnológiai termékek esetén” címmel, majd ezt követően Bakonyi Péter tudományos főmunkatárs (Pannon Egyetem MK): A hidrogéntől a bio-elektrokémiai rendszerekig: lehetőségek és kihívások elnevezéssel ismertette kutatásait.

A három napos konferencia témakörei a tudományterületen belül széles skálán mozogtak, szerepelt közöttük többek között a biomassza hasznosítás, alternatív energiák és alkalmazásuk, energiahatékonyság, bioszenzorika, -nanotechnológia, -analitika és mikrofluidikai rendszerek, biotechnológia és -mérnökség, reaktortechnika, enzím- és membrán-technológia, energetika, fenntartható mobilitás, olajipar vagy a folyamatrendszerek tervezése és irányítása is.

Cs. B.

Modellprogram a gazdaság fejlesztéséért

Mintaértékű együttműködés Fejér megyében

A Fejér Megyei Önkormányzat, a Fejér Megyei Kormányhivatal, Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége (VOSZ), illetve annak Fejér Megyei Szervezete között olyan stratégiai együttműködés veszi kezdetét, amelynek célja a vállalkozások szolgáltatás-alapú segítése, támogatása továbbá a térségi munkaerő-kereslet és -kínálat megyei szintű összehangolásának erősítése, eredményesebbé tétele – jelentették be az érintettek a Fejér Megyei Önkormányzat dísztermében megtartott tájékoztatón.

Az együttműködés három pillérre épül. Ezek közül az egyik a VOSZ új, megerősített érdekképviselői funkciója melletti, kiemelt vállalkozás-fejlesztési központtá alakulását előkészítő Fejér megyei modellprogram elindítása. Ehhez szorosan illeszkedik a Kormányhivatal és a Megye TOP plusz forrásból induló új Paktum irodája, továbbá Székesfehérvár kiemelten vállalkozóbarát várossá válását támogató programja.

Az együttműködésről szóló tájékoztatón **dr. Molnár Krisztián**, a Fejér Megyei Közigyelés elnöke a megye gazdasági tevékenységét értékelve elmondta, Fejér megye büszke lehet azokra az eredményekre, amelyeket a településeivel, köztük kiemelten Székesfehérvárral közösen elértek. Az egy főre jutó GDP tekintetében Fejér megye a második, a bruttó átlagkereset vonatkozásában a harmadik, a vásárlóerőt tekintve szintén a második helyen szerepel az országos sorrendben.

– A foglalkoztatási ráta 2010-ben 12 százalék felett volt, míg jelenleg ez 2 százalék körül mozog. A most születő együttműködés alapját a Megyei Foglalkoztatási Paktum adja, melyet 2014-2020 között valósítottak meg a Fejér Megyei Kormányhivatallal és az Echo Networkkel közösen: képzés, munkaerőpiacra juttatás, oktatás és konkrét munkahelyek teremtésével. Ez a jó gyakorlat a TOP Plusz forrásból folytatódhat a következő időszakban, újabb partnerek bevonásával, együttműködve a VOSZ-szal és Székesfehérvárral.

A középpontba a kis- és középvállalkozói szektor erősítése kerül majd – tette hozzá a megyei közgyűlés elnöke.

– Egy település olyan kölcsönhatásban él és dolgozik a vállalkozásokkal, amely mindkét fél életében meghatározó. Ha olyan környezetet biztosítunk, amelyben egy vállalkozás fejlődni tud, az magával hozza a település fejlődését. Munkahelyet és szolgáltatást biztosítanak, fogyasztást generálnak, adók formájában formálják a település fejlődési lehetőségét – hangsúlyozta **dr. Cser-Palkovics András**. Székesfehérvár polgármestere hozzátette, ebből a kölcsönhatásból egyenes út vezet az együttműködéshez, hiszen összefogva lehet igazán kihasználni az ebben rejlő lehetőségeket.

– A 2021-ben elindult Top Plusz program megyei szinten több mint 70 milliárd forint pályázati forrást biztosít a fejlesztési programok megvalósításához – tájékoztató **dr. Petrin László**. A Fejér Megyei Kormányhivatal főigazgatója szerint egy olyan partnerség jön létre, amelyben a tagok tevékenységükkel hatékonyan és látványosan tudják támogatni a fejlesztési célokat.

– A jól felismert érdekek, partnerségek és szövetségek ma, a járvány és a szomszédos országban dúló háború okozta kihívások miatt még nagyobb helyi értékkel bírnak. A Vállalkozók Országos Szövetségében olyan értékek vannak, amelyekre bátran lehet alapozni – erről már **Eppel János**,

a VOSZ országos elnöke beszélt. A szervezet célja továbbra is az, hogy a Magyarországon működő vállalkozásoknak olyan érdekképviselői, szolgáltatási, fejlesztési lehetőségeket nyújtsanak, amelyekkel hatékonyabban, biztonságosabban működhetnek.

Az érdekképviselő és a szolgáltatások mellett a vállalkozásfejlesztési rendszer erősítéseként jön létre idén a Paktum iroda, melyben a vállalkozás-fejlesztési tudást és tapasztalatot a VOSZ, a térségi tudást az önkormányzat, a kormányzati stratégiai illeszkedést pedig a kormányhivatal biztosítja, és melybe a VOSZ Fejér megyei tagjai elsőként és automatikusan beléphetnek, jelentette be az elnök.

Az új modellben a Fejér megyei vállalkozások térítésmentesen juthatnak a működésüket és fejlődésüket támogató alapszolgáltatásokhoz, s nem utolsó sorban jobb és pontosabb munkaerő-kínálathoz. A Paktum iroda mellett megnyíló, megújított, már szolgáltatás-bázisú VOSZ Fejér megyei iroda pedig – már piaci alapon – prémium, kiegészítő szolgáltatásokat kínál majd az arra igényt tartó tagjai részére. Azaz a vállalkozások egy térben, egy helyen és tartalmilag is összehangolt módon vehetnek majd igénybe különféle szolgáltatásokat a jövőben – ezek egy részét térítésmentesen.

Szívügyük: Gárdony – riportsorozat 3.

A Teker-trió

A sorozatról: Egy kisvárosban nagyszerű élni. Nem azt mondom, hogy mindenki mindenkit ismer, de mégis emberközelibb számomra, mint Budapest, avagy egy megyeszékhely. Itt a Velencei-tó naponta változó színvilága (még az aggasztó vízszint ellenére is!) a fekete láp misztikumától a napnyugtáig, a Bika-völgy, a városszéli erdőségek. Maga a természetközelség. De az is tetszik, hogy könnyedén vásárolhatok, akár mindegyik nagyáruházat végigjárva, vagy épp a helyi árusok portékái közt keresgélve. Tudják a Lottózóban: gyűjtöm a különleges 50-eseket, s mindig félretesznek egyet-egyet nekem. A buszmegállóban reggelente köszönünk egymásnak, a barátokkal válogathatunk a kulturális programok közt, jókat pingpongozhatunk, betérhetünk a Katlanba egy játékra, teljesíthetjük a Tízpróba kihívásait. No és mindig történik valami a dinnyési Hagyományörzőben, vagy épp Agárdra érdemes átruccanni egy koncertre, fesztiválra. Az egyes események mögött mindig ott látom az önzetlen támogatókat. Olyan vállalkozók ők, akik nemcsak a településen élnek és dolgoznak, s a munkájukkal járulnak hozzá az ellátáshoz, városszépítéshez, fejlesztésekhez, szolgáltatások színvonalához, hanem anyagilag is támogatják egy-egy rendezvény létrejöttét, díjazását, vagy éppen a város kapcsolatait, presztízsét erősítik, valami maradandó értéket teremtve, közösséget építve. Róluk, szól ez a sorozat. A szememben ők az igazi lokálpatrióták.

A Teker-család tagjai Zichyújfaluból származnak. A fiúk sorsa azonban úgy alakult, hogy sokáig Agárd-Gárdony lett a lakóhelyük, tevékenységük színtere, és meghatározó személyiségek lettek szűkebb-tágabb környezetükben.

Teker Istvánt nem is így ismeri a kisváros, hanem a Kemencés Teki említő- és szolítónéven.

„Minden napunk fénypontja Teki finom lángosai!” – mondja a közismert szlogen, s valóban, aki egyszer megkóstolta a különleges kenyérlángost, az máskor is szívesen fogyasztaná...

Az Agrokomplexhez kötődés a környékben élők életét nagyban meghatározta, hiszen nemcsak munkahelyet teremtett, de a dolgozók letelepedését is hathatósan segítette azzal, hogy a hajdani kukoricást építési telekként kiosztotta. Így került ide Teki 1985-ben mint a cég csomagoló csoportvezetője. 2013-ban azonban megszűnt a munkahelye, s az 50 év fölöttiekért már egy cég sem kapkod.... Jól jött akkor, hogy a 2009-től tartó hobbi kemenceépítéssel már kialakult egy

Teki kenyérlángosa aranybarna, alul-fölül ropogós...

baráti kör, amit azóta is az együttműködés jellemez. A 2014-es kb. 400 főt mozgósító

dinnyési országos, sőt a szlovákok révén nemzetközi találkozó a közösségi élmény mellett hatalmas presztízszt is hozott a szakmában! A sütés-főzés, a műsor után a szerény matracokon aludtunk, mindenki mindenkit megvendégt. Mámorító élményt jelentett ez a pár nap. Azóta is találkozunk Márton napkor, augusztus 20-án munka jelleggel, farsangkor pedig egymás megtisztelése és a jó hangulatú szórakozás miatt. A beöltöztésre és a műsorra heteken át készülnek a csoportok, igazi baráti szerveződések születnek.

Azért az első időszak embert próbáló volt. 2014-ben még a könyvelőm, s az engedélyt kiadó hölgy is óvott: „Ez a vállalkozás nem tud eltartani még egy embert sem” – mondták. Nekem is sírhatnékom volt, amikor azt láttam, hogy alig tudunk értékesíteni, s már a 0-ás mérleg jó eredménynek számít. A második évben több termékkel és a saját limonádéval robbantunk be a piacra, s megfordítottuk a

Teki és Marcsi a Bethlen utcai kuckóban

trendet. Az olajon lángos helyett a kemencés lángos lett a sztár! Áldom annak a néninek a nevét, aki sütni hozta hozzám a tésztáját, s megkóstoltatta velem, mert olyan finomat még életemben nem ettem. S innen jött az ötlet, a küldetés, hogy egy régi ízvilágot hozzunk vissza az embereknek. Megtanultam persze a receptet, a fejemben van. Nincs az leírva, még a feleségem se tudja. Majd a gyerekeimnek biztos átadom. Andris fiam villanyszerelő. A sütésben is otthonosan mozog, most éppen az üzlet áttelepítésében segít, mert a strandról a házhoz költöztetjük a kis kuckónkat, itt fogunk árusítani. Anita lányom a pultozásban mester, és a 17 éves unokánk, Vivien is szívesen dolgozik már velünk. Van egy csapatunk, mely rendezvénytől függően 2-6 fős visszajáró gárda. Míg az első időben vadásztuk a lehetősége-

ket, most már sok programot inkább lemondunk, csak hétvégén és az adventi várakozásban tartunk nyitva. Nem vagyunk már fiatalok.

Mik a helyi kedvenceink? Szerettük a parkerdei hőlégballon fesztivált – veszi át a szót **Marcsi**, a feleség. Ott vagyunk az időjárástól nagyon is függő Hal-vad ünnepen, a Márton-napi dinnyési finomságok világában, a karácsonyi kirakodásoknál, a testvérvárosi főzéseken. Vannak, akik újonnan fedeznek föl bennünket egy-egy programon, vagy itt a Bethlen utcában, de számos visszatérő vendég csak miattunk jön el Agárdra.

Teki és Marcsi felsorolni se győzik a szeretett ügyeket. Jó szívvel tartanak az iskolásoknak környezetórán kenyérsütő bemutatót,

az ovisok percec-tea vendéglátása már jó pár éve hagyományuk, a jótékonyági vásárra is kenyérlángost és percecet vittek, amit adomány fejében lehetett megenni, s persze a rászorulókat is segíteni. Meleg teával várták az átfázott gárdonyi tízpróbásokat az úszáspróba után, máskor a futókat várták üdítővel. A közelmúltban ukrán családoknak vittek a termékeikből ajándékot. A dinnyési közkemence Klausz Gábor-i ötlet, melyet internetes baráti támogatással valósítottak meg hajdanán, ma már ők adnak ihletet a kezdőknek, próbálkozóknak, saját tapasztalataikat, találmányaikat is közkinccsé téve.

Azt mondja a Teker házaspár, már nem fiatalok, de nagyon élvezik, amit csinálnak, és Teki addig akarja sütni a kemencés lángost, amíg él!

Muszáj a legjobbnak lenni!

Teker Zoltán 1987 óta él a településen, 1998-ban építette családi házát, ahol pedagógus feleségével és két fiával lakik. Az Agárdi Kombinátnál 3 éve kivételével a vállalkozások világában találjuk. A forgácsolástól elég messzire tekergett az útja: 2015-ben megalapította családi cégét, a kerékpár turizmussal, kölcsönzéssel foglalkozó Tekerbringa Kft-t.

Az agárdi Balatoni úti, majd a családi háznál levő bázishely egyre szűkösebbnek bizonyult, ezért a 20. szezont után úgy döntöttek 2015-ben, az ikonikus Vadkacsa épület hasznosítására nyújtanak be pályázatot. Foglalkoznak túra-, kirándulás-, szállás- és programszervezéssel, vendéglátással. Az épületben a kerékpárkölcsönzés mellett a szerviz, az alkatrészellátás is biztosított. A füves területen lézerharcpálya, élő csocsójátéklehetőség várja a táborozókat, kirándulókat.

A fesztiválok, programok, a látnivalók Miska huszártól a Rönkvárig, a dinnyési Fertőig sok érdeklődőt vonzanak, a tókerülés meg állandó kihívás a bringások számára, amihez a kerékpárút 2013-as és 2015-ös fejlesztése nagy lökést adott. A pandémia pont kiszabadulási lehetőséget adott a bezárt világból, úgyhogy a cégnek újabb kerékpárokat kellett rendelnie a megnövekedett igény kiszolgálásához.

Zoli hisz abban, hogy a tó körüli szolgáltatókkal, kollégákkal kialakított jó kapcsolat mindenkit előre visz, így aztán önzetlenül segít a helyi erők összefogásával, s ezáltal úgynevezett programcsomagokat közvetít az érdeklődőknek. A komplex szolgáltatások nagyon népszerűek: elég, ha a tanár, a cég megbízottja annyit mond, mikor, hány

Kreatív ötletek, sokoldalúság, minőség – ezekkel lehet legjobb a Tekerbringa

fővel érkeznek, mi az elképzelésük, s a szállás-étkezés-program együttest már öszezre is állítják. 8 szálláshelyet töltenek meg, az étkezés megoldásában a helyi vállalkozókkal szövetkeznek. Képzett túravezetőket, idegenvezetőket biztosítanak az iskolai, céges csoportoknak, de évek óta visszatérő külföldi vendégeik is vannak, megbízójuk a svéd, a holland nagykövetség, akik akár Dunakanyar, Badacsony, Szigetköz, Balaton kerülés útvonalakat választhatnak a Velencei-tavon túl.

De agárdi-gárdonyi bringásoknak Szlovénia, Ausztria túrát is levezenyelt már csapat. Az 5-6 állandó munkatárshoz szezonalan

végzős középiskolások, egyetemisták csatlakoznak segítőként.

A családi vállalkozás sok időt és munkát fordított arra, hogy a Vadkacsa egész évben étellel teli ház legyen. Mindig valami újdonságot kínálnak, mindig bővül a paletta. Egy éve itt kapott helyet új színfoltként a Kiskacsa fejlesztő kuckó Tekerné Izafé Anikó pedagógus irányításával. Iskolaelőkészítő és fejlesztő foglalkozások zajlanak körülbelül harminc – főleg helyi – kisgyerekeknek a hangulatos, gyerekbarát emeleti helyiségben. Nem csoda, ha minden apróság javult, előre lépett a szakértelemnek és az inspiráló közegnek köszönhetően!

Ez egyben egy támogató szívügy is, de hasonlóképp kedves Teker Zoltán számára az Erzsébettáborok-béli biciklis akadálypálya kitelepülés. A Gárdonyi Tízpróba kerékpár kis- és nagyprobáját nemcsak lebonyolítja a túrától a vendéglátásig csapatával, de az értékelő gálára is számos ajándékot visz, fődjékként pedig egy remek bringát ajánl föl évek óta. A legutóbbi zárón az ukrán menekültek támogatására is gondolt. A városi jótékony-sági bál tombolameglepetését is az ő kerékpár ajándéka jelentette. A tekerés mellett az asztaliteniszben remekel még Zoli játékosként, szurkolóként a fehérvári hokisokat akár külföldi mérkőzésükre is elkíséri, de szívesen jár időnként Olaszországba, Inter meccsre. Arra nagyon büszke, hogy a Kék túra útvonal megtételére sok barátot és családtagot megnyert.

Mi lesz 10 év múlva? – kérdezem. Magától értetődik, hogy ezt csinálom – jön azonnal a válasz. Itt érzem magam fiatalnak, vagy legalábbis nem érzem úgy az öregséget. Ezzel ébredek, ezzel fekszem. Mindenemet rááldoztam erre az útra, végigmegyek rajta. A feleségem a Kiskacsa fejlesztővel ebben is társam, Máté fiam közgazdasági ismeretei, szervezőkészsége, problémamegoldása

Kiskacsa-fejlesztő foglalkozás Anikó nénivel

rengeteget segít, s talán valahogy Illés fiam pszichiátriai tanulmányai is hasznosulnak majd egyszer itt. Az ország 5 legjobb kerék-

páros pihenőjébe már bekerültünk. Muszáj a legjobbnak lenni – legalábbis törekedni kell rá!

Fehérvárról is visszajár

Teker Tibor a trió harmadik tagja. Egy sporttevékenység révén kötődik ide.

Tibor pár éve székesfehérvári lakos, de évtizedekig Gárdonyban élt. Munkája nem köti a városhoz (egy budaörsi klimatechnikai cég kereskedelmi igazgatója), viszont a családi és baráti szálak mellett van még egy szívügye, amiért visszajár: a Velencei-tavi

Asztalitenisz Klub - Gárdony alapítótagja. A közel 15 éve működő kis csapat az agárdi óvodában, majd a dinnyési kastélyban tartotta edzéseit, legutóbb a gárdonyi Nemzedékek Házában kaptak helyet. A jó közösség miatt a klubvezető nem keresett másik edzőhelyet Fehérváron, hanem Gárdonyban játszik hetente két alkalommal. A csapatnak téli és tavaszi házi bajnokságot szer-

vez, és amatőr versenyeken is indul. Ebből az apropóból öt kérték fel a 2022-es gárdonyi Katlan Kupa asztalitenisz versenyének lebonyolítására, s ennek szívesen tett eleget április 30-án. Játékosként itt, az érdi, kecskeméti, agárdi, gárdonyi, székesfehérvári amatőrök mezőnyében 3. helyezést szerzett.

DR. GÖDE ANDREA

Katlan-csata

Eredményhirdetés: Teker Tibor gratulál a győztes Marecskó Józsefnek

Dr. Kacsócs Imre, az ELTE TTK dékánja, Dr. Vida Gyula, az ATK főigazgatója, Dr. Balázs Ervin akadémikus, emeritált főigazgató (ATK)

Talajbiom-kutató transzdiszciplináris kiválósági központ létrehozása a fenntartható talajerőforrás biztosítása érdekében elnevezésű pályázat projektzáró workshopja

Kelet-közép-európai Fenntartható Talajerőforrás-gazdálkodási Tudásközpont jött létre

Martonvásár élen jár a talajmikrobiom-kutatásban

Közel 540 millió forint támogatásból alakult meg a Kelet-közép-európai Fenntartható Talajerőforrás-gazdálkodási Tudásközpont a fenntartható talajerőforrás biztosítása és a talajbiom interdiszciplináris kutatása érdekében. Európai Unió támogatásából a kutatók mintegy 1000 talajminta komplex elemzését végezték el, valamint európai szinten alkalmazható környezetkímélő, hatékony és fenntartható növénytermesztési eljárásokra tesznek javaslatot.

Az ELTE Természettudományi Kara és az ELKH Agrártudományi Kutatóközpontja több hazai, valamint külföldi (Csehország, Románia) kutatóintézet és vállalkozás bevonásával megalapítja a Kelet-közép-európai Fenntartható Talajerőforrás-gazdálkodási Tudásközpontot. A tudásközpont a Talajbiom kutató transzdiszciplináris kiválósági központ létrehozása a fenntartható talajerőforrás biztosítása érdekében c. projekt sikeres megvalósítását követően, annak eredményeképpen jön létre.

A program során 2017. január 21. és 2022. március 21. között (5 év fenntartással) 100%-os támogatási intenzitással, 537,50 millió forint Európai Unió támogatásából a kutatók mintegy 1000 talajminta komplex – agronómiai, hagyományos és innovatív talajfizikai, -kémiai, -biológiai, -metagenomikai – elemzését végezték el az 1960-ban elindított világviszonylatban egyedülálló martonvásári növénytermesztési tartamkísérlet és célszerűen megválasztott kontroll területeken. Az egyedülálló talajbiom-erőforráskutató műhelyben kialakított adatbázis értékelése alapján eu-

rópai szinten alkalmazható, környezetkímélő, a mainál hatékonyabb, fenntartható növénytermesztési eljárásokra tesznek javaslatot.

A Kelet-közép-európai Fenntartható Talajerőforrás-gazdálkodási Tudásközpont szakmai vezetői: **Márialigeti Károly**, az ELTE TTK Környezettudományi Centrum igazgatója és **Szili-Kovács Tibor** (ATK). A projektben mintegy 180 millió forint értékű eszközbeszerzéssel, valamint az ATK saját és MTA forrásokból végrehajtott felújítás eredményeképp három korszerű laboratóriumot hoztak létre a talaj-mikrobióta-növényrendszer vizsgálatához: a Talajmetagenomikai Laboratóriumot és két Talajökológiai Laboratóriumot (vizualizációs és talajmikrobiológiai laboratórium).

Több mint 20 kutató és megközelítőleg ugyanennyi hallgató és technikai munkatárs vett részt a projekt megvalósításában az ELTE Természettudományi Kar és az ELKH Agrártudományi Kutatóközpont részéről. A több tudományterületen átívelő

kutatásban a fenntartható növénytermesztés mellett a talajminőség megőrzését szolgáló mérésekkel jelentős adatbázist hoztak létre (talajkémia, szerves szénformák, mikrobiom-diverzitás, mezofauna, flóra és termésadatokkal).

A projekt ünnepélyes zárórendezvényén köszöntőt mondott **dr. Kacsócs Imre**, az ELTE TTK dékánja, **dr. Vida Gyula**, az Agrártudományi Kutatóközpont főigazgatója, valamint **dr. Balázs Ervin** akadémikus. Emellett bemutatásra kerültek a projekt főbb szakmai eredményei is, valamint dr. Márialigeti Károly ismertette az ELTE TTK Talajbiom Kiválósági Központ kutatási munkatervét is. A rendezvényhez online csatlakoztak a projekt küldöldi partnerei: Csehországból és Romániából több egyetem és kutatóintézet képviselői és a kutatócsoportok tagjai.

A hibrid formában megtartott projektzáró rendezvényen Martonvásáron valamennyi kutatási terület bemutatta eredményeit.

FORRÁS: TTK.ELTE.HU

Átadták a Pannon Egyetem Ajka Kampuszát

Ajka egyetemi város lett

Ünnepélyes keretek között átadták a Pannon Egyetem új kampuszát május első péntekén Ajkán. Az egyetem és a város között tavaly év végén kötött stratégiai megállapodás újabb, kézzelfogható eredménye az új kampusz, mely a feleknek a magyar felsőoktatás, valamint Ajka város gazdasági és kulturális vonzerejének növelése iránti elkötelezettségét mutatja.

– Egy egyetem nem csak tudásgyár, nem csak a kiváló minőségű kutatások helyszíne, és nem is csak a művelt emberfők sokaságának gyűjtőhelyszíne, hanem térségszervező erő – mondta köszöntőjében **Navracsics Tibor** országgyűlési képviselő, a Pannon Egyetemért Alapítvány Kuratóriumának elnöke.

Hozzátette: az egyetem olyan találkozási pont, ahol a kultúra, a kutatás, a gazdaság, az ott élők hétköznapi élete és a kiváló tehetséges emberek találkozhatnak. Térségszervező abból a szempontból is, hogy egy egyetem felelősséggel tartozik a saját környezetéért, hogy az gazdasági, kulturális, és életszínvonal szempontjából egyaránt előrébb lépjen. A Pannon Egyetem is ezt a küldetést teljesíti, ennek a misszióknak a legújabb állomása az Ajka Kampusz – fogalmazott.

– A Pannon Egyetem kiemelkedően fontosnak tartja, hogy a régió egyik kiemelt ipari centrumában, Ajka városában az önkormányzattal, az intézményekkel és a gazdasági szereplőkkel való szakmai kapcsolatát aktív személyes jelenlét biztosításával is erősítse – emelte ki

dr. Gelencsér András akadémikus, a Pannon Egyetem rektora.

– Az egyetem szakmai fókuszán belül számos képzési/részképzési forma megvalósítására van lehetőség a városban együttműködő partnereink igényei szerint, ahogy kutatás-fejlesztési és szolgáltatási tevékenységünk is a térségi szereplők rendelkezésére áll.

– A kampusz benépesítése és tartalommal való megtöltése szorosan illeszkedik a Pannon Egyetem eddigi sikeres működési modelljéhez és stratégiai célkitűzéseikhez, ami szerint erős kutatás-fejlesztési fókuszú, a térség gazdasági fejlődését támogató felsőoktatási intézmény kívánunk lenni.

Dr. Utasi Anett egyetemi docens, a Pannon Egyetem Duális Képzési Központjának igazgatója, az Ajka Kampusz fejlesztéséért felelős megbízott a tervekkel kapcsolatban kiemelte: az emelt szintű matematika érettségire történő felkészítés már megkezdődött az ajkai kampuszon, de ősztől fenntartható fejlődés posztgraduális képzést indít itt az egyetem óvónőknek, általános- és középiskolai pedagógusoknak.

A tervek között szerepel nyelvvizsgára történő felkészítő kurzusok indítása. Jövőre műszaki felsőfokú szakképzés indul levelező tagozaton, de helyet kap itt az Európa Kulturális Fővárosa projekttel közös GEN-Kapocs, azaz a generációk közötti kapocs program is.

– Új korszakot jelent Ajka életében, hogy egyetemi város lett – mondta **Schwartz Béla** polgármester. – Régi vágyunk teljesült ezzel. Ajka egy ipari központ, mely az elmúlt években az ország GDP-jének egy százalékát állította elő, ehhez a teljesítményhez pedig szakemberekre is szükség van. Jelenleg is mintegy 100 mérnök hiányzik a cégektől.

– Leginkább azt szeretnénk kérni az egyetemtől, hogy juttasson bennünket olyan eszközökhöz, hogy a város minél nagyobb mértékben hozzá tudjon járulni az ország GDP-jéhez.

A tanulásra való ösztönzéshez egyébként városi ösztöndíjat is alapítottak, havi rendszeres hozzájárulással támogatják a Pannon Egyetemen tanuló ajkai diákokat.

TO

„Az a nagy álmom, hogy minél több bicskei dolgozzon bicskei munkahelyen, és mindenki érezze, hogy ezzel hozzátesz valamit a közöshöz, a város életminőségéhez.”

BÁLINT ISTVÁNNÉ

Kisbér

Átadták a műemléki védettség alatt álló kisbéri plébánia felújított épületét, a 310 millió forintos költséggel elvégzett beruházással az ingatlan visszakapta eredeti funkcióját.

Cikkünk a 30. oldalon

Nagyvázsony

Négy évvel ezelőtt kezdődtek a régészeti, művészettörténeti falkutatások, a mostani fejlesztésnek köszönhetően pedig a 14. században épült erőd teljesen megújult.

Cikkünk a 33. oldalon

Új bölcsőde Mocsán

Átadták Mocsán új minibölcsődéjét, ami a megyei önkormányzat által koordinált Terület- és Településfejlesztési Operatív Programból (TOP) elnyert közel 103 millió forint segítségével létesült. Az ünnepelőket **Popovics György**, a megyei közgyűlés elnöke is köszöntötte.

A komfortos és esztétikus épületben nyolc apróságról három nevelő gondoskodhat, akik új munkahelyet nyertek a Kiscsillag nevet viselő, várva várt intézmény elkészülésével. A növekvő születésszám indokolta a bölcsőde építését, hiszen a település létszáma örömdetesesen gyarapodik.

A Lajtha Házban a lélegző, élő kultúrával találkozhatnak a hajdani bőrgyárba betérők, ahol testközelből élhetik majd meg a népi tradíciót

Játszótér a Bicske Szíve parkban

Bicskén sem állt meg az élet a pandémia alatt

Szívügyük a Bicske Szíve park fejlesztése

Az elmúlt két évben a járvány okozta korlátozások miatt jóval kevesebb személyes találkozásra kerülhetett sor nemcsak a családok, baráti társaságok esetében, hanem az újságírói munka területén is. A telefon, az internetes csatornák nem helyettesítik a közvetlen kapcsolatot, az interjúkészítés intimitását. Így volt ez Bicske polgármesterasszonya, Bálint Istváné esetében is, akivel végre hosszú idő után szemtől-szembe tudtunk leülni egy beszélgetésre.

– Gondolom a pandémia két éve alatt sem állt meg a munka. Milyen dolgokat sikerült megvalósítani ebben a nem könnyű időszakban?

– A munka nemhogy nem állt meg, hanem még többet is kellett dolgozni, mint az úgynevezett normál időszakban. Bicske városa szerencsésnek mondhatja magát a fejlődés szempontjából, mert a nehézségek ellenére jól működött az ügyintézés, a folyamatok nem álltak le. Elindult a Bicske Szíve park és a mellette lévő piac beruházása. Ez nagyon nagy előrelépés volt a város életében.

– Több apróbb fejlesztést is végrehajtottunk, mindent igyekeztünk úgy megvalósítani, hogy valamennyi gyarapítsa, értékesítse tegye az itt lakók életét. Járdákat, utcákat újítottunk fel sok tízmillió forintból. Ami nagyon biztató, hogy több befektető, beruházó felfigyelt Bicskére. Úgy néz ki, hogy hamarosan két cég is betelepül a városba, ezzel egyrészt újabb munkahelyek teremthetnek, másrészt pedig az adóbevételeink is növekedni fognak. Egy építőipari, és egy állatgyógyászattal foglalkozó vállalkozás-

ról van szó, de további érdeklődőkről is tudunk.

– Elkezdődött egy nagy horderejű állami beruházás is, a vasútállomás intermodális csomóponttá alakítása. Jelenleg a munkálatok első üteme zajlik, ennek keretében P+R parkolókat építenek, ezzel is rendezettebbé válik Bicske azon városrésze. Készül az elkerülő út, nemrég elkezdték bontani a régi, rozszant gyalogos felüljárót. Meghosszabbították az aluljárót, így sokkal biztonságosabban lehet átkelni a vasút alatt. A tervek szerint az egész projekt befejezése 2023. végére várható.

– Bővült az uszodánk is egy kültéri szaunával, ami nagyon elnyerte az emberek tetszését. Energetikai korszerűsítést hajtottunk végre a művelődési házban, teljes szigeteléssel, nyílászáró cserével. Végre légkondicionált lett a nagyterem, és a színpadtechnikát is korszerűsítettük. Ezzel mintegy negyven évnyi adósságot tudtunk le, hiszen azóta nem történt semmilyen fejlesztés az épületben.

– A református egyház beruházásában készül egy új, 75 férőhelyes óvoda, amit szept-

emberben szeretnének átadni. Szükség is van rá, hiszen a kormány családpolitikája következtében a fiatalok bátrabban fognak hozzá a családalapításhoz. Lehet érezni, hogy sokan költöznek Bicskére, a CSOK-nak köszönhetően sok magánépítkezés zajlott az utóbbi időben. Régi házakat vásároltak, azokat elbontották, és a helyükre építettek társasházat.

– Tavaly decemberben egy új tűzoltóautóval gazdagodott a tűzoltóságunk, melyre három éven át gyűjtötték a pénzt. A 200 millió forintos vadonatúj, Európában szinte egyedülálló járművet adományokból és önkormányzati támogatásból tudtuk megvásárolni. Belefér egy komplett vonuló csapat, el van látva a legkorszerűbb eszközökkel, hosszú távra tehát minden adott a tűzesetek leküzdéséhez, vagy a műszaki mentések végrehajtásához.

– **Hogyan látja Bicske járási központ szerepét?**

– Az új járási hivatal átadásával, a vasúti beruházás megvalósításával ez a szerep hangsúlyosabbá válik. Ehhez jön az egész-

Bálint Istvánné

ségügyi központ fejlesztése, ami 2010. környékén indult el, és napjainkban már a harmadik ütem zajlik. A szakellátás jelentősen javul a CT, MR, fogászati panoráma röntgen beszerzésével, így a környékelieknek csak Bicskéig kell utazni a vizsgálatok elvégzésére, nem pedig Budapestre, Tatabányára, vagy Székesfehérvárra.

– *Beszéljünk most az álmokról, a jövőről!*

– A Bicske Szíve park beruházásunknak van egy tervezett második üteme, jó lenne, ha arra is tudnánk forrást szerezni. Egy pumpapályát tervezünk a fiatalok számára, ami a rengeteg bringás, görkorcsolyás, gördeszkás igényeit elégítené ki. Az uszoda fejlesztése is nagyon fontos lenne. A Bicskei Torna Club Egyesület beruházásában zajlik a Lajtha-ház építése, melyben Lajtha László népzenei hagyatéka, és a táncház mozgalom található otthonra. Bízom benne, hogy a BTC sportcsarnoka is egyszer megépülhet.

– Nyilván a gazdasági fejlődés is nagyon fontos egy város életében, emellett a bicskeiek komfortérzetének javításához sokat jelentene a csapadékvíz-elvezetés teljes megoldása, valamint a szilárd útburkolatok és a közvilágítás megfelelő szintű kiépítése.

– *Bicskén mindig allergikus pont volt a roma kisebbség beilleszkedésének kérdése. Történt valamilyen előrelépés ezen a területen?*

– Nagyon jó a kapcsolat a kisebbsé-

gi önkormányzat vezetőjével, **Németh Tiborral**, aki egyben tagja a képviselőtestületnek is. Közös en oldjuk meg a felmerülő problémákat, persze mindig akad néhány reinitens, akire oda kell figyelni, de összességében azt hiszem jelentősen konszolidálódott a helyzet. A rendőrség éves beszámolójából az derül ki, jelentős mértékben csökkent a vagyonelleni cselekmények száma is a városban.

– *Mik azok a nehézségek, amelyek megnehezítik az önkormányzat munkáját, befolyásolják az itt élők, és az itt működő cégek életét?*

– A legnagyobb gondunk – de ez nemcsak Bicskén van így – a szakemberhiány. Vonatkozik ez az önkormányzat intézményeire, de a város vállalkozásaira is. Nagy a közelben lévő városok ipari parkjainak elszívó hatása, hiszen ma már semeddig nem tart eljutni Tatabányára, Székesfehérvárra, vagy éppen a fővárosba, ahol esetenként jóval magasabb munkabért kaphatnak a rátermettek, mint például közalkalmazottként az önkormányzat valamelyik cégében.

– Szerencsére ez kevésbé mutatkozik a szociális és egészségügyi ellátás területén. Az a nagy álmom, hogy minél több bicskei dolgozzon bicskei munkahelyen, és mindenki érezze, hogy ezzel hozzátesz valamit a közöshöz, a város életminőségéhez.

VEÉR KÁROLY

14. VELENCEI-TAVI FESZTIVÁL

Gárdonyi - Idén sem a járvány, sem az időjárás miatt nem kellett elhalasztani vagy félbeszakítani a tavasz első Velencei-tavi programját, a mára nép-

szerűvé lett „Hal-vad... Fesztivált”. Minden színpadi és sportprogram megvalósult, az árusok remek forgalommal számolhattak. A fergeteges fesztiválhangulatok egyikét látjuk, amikor a szereplés utcazenévé, felvonulássá, tánccá változott.

FELÚJÍTOTTÁK AZ EMLÉKOSZLOPOT

Sárisáp – Megáldották a felújított Szűz Mária emlékoszlopot, illetve megszentelték a búzát a községben. A rendezvényen **Kollár Károly** polgármester elmondta, hogy minden közösség életében nagyon

fontos a hagyomány, a kultúra, az emlékek és az emlékhelyek megőrzése, hiszen ezáltal tudjuk a települések történetét, történelmét tovább örökíteni.

ÚJ KÖRFORGALOM ÉPÜLT

Botpuszta - Átadtuk a 8108 jelű, teljes hosszában megújult Etyek – Háromrőzsa összekötő utat és a vadonatúj botpusztai körforgalmat, melyeket a Kiemelt Társadalmi Igények program keretében 1,841 milliárd forintból a Duna Aszfalt Zrt. valósított meg. A több mint 6,5 kilométeres út teljes megújulása mellett Botpusztánál a meglévő balesetveszélyes csomópont helyett egy ötagú, korszerű, biztonságos körforgalom épült!

Szentmise, püspöki áldás, szeretetvendégség

Megújult a kisbéri plébánia

Átadták a műemléki védettség alatt álló kisbéri plébánia felújított épületét, a 310 millió forintos költséggel elvégzett beruházással az ingatlan visszakapta eredeti funkcióját. Köszöntőjében a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára elmondta, hogy a plébánia Kisbér legrégebbi, még ma is álló kőépülete. A kormányzat 5 milliárd forint támogatást adott a városközpont újjáépítésére, ez a projekt is része a Fő tér megújítása programnak.

Soltész Miklós arra hívta fel a figyelmet, hogy a mostani nehéz időkben, amikor határainktól párszáz kilométerre háború zajlik, külön kiemelendő az hozzáállás, ahogy az ország – és benne a kisbériek – fogadja, ellátja, és menedéket biztosít a hazánkba érkezőknek.

– *Anyák, gyerekek, és idős emberek jönnek hozzánk, nem pedig fiatal, életerős férfiak, és mi teljes szívünkkel segítjük a menedéket kérőket – tette hozzá az államtitkár.*

Czunyiné dr. Bertalan Judit, Komárom-Esztergom megye 3-as számú választókerületének országgyűlési képviselője emlékeztetett arra, hogy március 15-e, nemzeti ünnepünk közeledtével át kell vennünk a márciusi ifjak követelését: magyar katonáknak ne menjen harcolni az országhatáron túlra.

Hozzátette: a kisbéri polgárok napok alatt több teherautónyi adományt indítottak útba a magyar-ukrán határ felé, és ugyan-

ilyen elszántsággal, elkötelezettséggel álltak a plébánia épületének felújítása mellé.

Sinkovics Zoltán polgármester ismertette a beruházás részleteit, megköszönve a 300 millió forintos állami támogatást, valamint Czunyiné Bertalan Judit országgyűlési képviselő hathatós segítségét.

Dr. Veres András megyéspüspök az ünnepélyes átadó előtti szentmisén plébánossá avatta **Magyaros László** kisbéri lelkipásztort, majd megáldotta a felújított plébánia épületét. A közös ima után a házigazdák szeretetvendégségre invitálták a szépségű közönséget.

A rekonstrukciót a magyar állam 300 millió forintos vissza nem térítendő támogatással segítette, a tervek elkészítésének 10 millió forintos költségét saját forrásból fedezték.

A munkálatok során az épület új tetőszerkezetet kapott, a főfalakat statikailag meg-

erősítették, sótalanították és szigetelték, valamint kicserélték az összes külső nyílászárót.

A plébánia volt Kisbér első kőépülete, az 1720-as években emelték, középkori alapokra. Először fogadóként működött, majd **gróf Batthyány Tódor** vásárolta meg plébánia céljára. Az épület állapota 2009-re annyira leromlott, hogy nem lehetett az eredeti célra használni.

A plébánia felújítása előtt, 2021 nyarán készült el a Kisbér főterén álló katolikus templom rekonstrukciója. A barokk stílusú, az 1780-as években emelt épület 140 millió forintos felújítása során a teljes külső vakolat cseréje mellett restaurálták a tornyokon és a köztük lévő szobrokat, valamint új nyílászárókat kapott a templom. A tervek szerint hamarosan elindulhat a templom belső terének felújítása is.

VEÉR KÁROLY

Megújult Kinizsi Pál egykori erőssége

Megnyitotta kapuit a nagyvázsonyi vár

Négy évvel ezelőtt kezdődtek a régészeti, művészettörténeti falkutatások, a mostani fejlesztésnek köszönhetően pedig a 14. században épült erőd teljesen megújult: az ötszintes torony, a palotaszárny és a tetőszerkezet is látványos átalakuláson esett át.

A dunántúli nagyvázsonyi Kinizsi vár hazai váraink között viszonylag fiatalnak számít, alapításának története "csak" a 14. és 15. század fordulójára nyúlik vissza: ekkor építette a Szolnok megyében jelentős birtokokkal rendelkező Vezsenyi-család az akkor még csak udvarház méretű épületet.

Később ennek helyére emeltette 1463-64 körül **Vezsenyi László**, Mátyás király lovászmestere Vázsonykö várát, mely a mai belső várral volt azonos. A hely kiválasztásában szerepet játszott, hogy fontos kereskedelmi útvonal ágazott itt el, bővíző forrás is fakadt, mely a várakat táplálta.

Külön érdekesség, hogy a vár nem a domb tetejére épült, hanem annak oldalában, elsősorban ugyanis birtokközpontnak szánták. Csak másodlagos feladata volt, hogy a várurat és családját megvédje a rajtaütésektől, és hogy ellenőrizze a kereskedelmi utakat.

Az épület egyik leghíresebb tulajdonosa **Kinizsi Pál** volt, akinek hűsége jutalmául 1473-ban a király ezt az erődöt adományozta. Kinizsi átépíttette, komfortosabbá tette és kibővítette a várat. Ekkor készült el az ötszintes lakótorony és a nyugati szárny második emelete. A

négyszögletű torony egyébként Dunántúl legépebb állapotában megmaradt késő gótikus lakótornya.

Az évszázadok alatt a Kinizsi vár végvári szerepet is betöltött, volt **Bocskai István**, **Bethlen Gábor**, majd **Thököly Imre** kezén is. A Rákóczi-szabadságharc után elvesztette hadi jelentőségét, az új tulajdonos, a Zichy család uradalmi börtönként és gazdasági célokra is használta. A helyreállító munkák 1954-ben kezdődtek, ekkor költözött ki a lakótorony utolsó lakója.

A mostani felújítás a Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. (NÖF) beruházása, és a Nemzeti Várprogram keretében zajlott le. A cél az volt, ahogy más hazai várak és kastélyok esetében is – hogy a Kinizsi-vár történelmi helyszíneként látogatóközponttá váljon, akár egész napos programot nyújtva az érdeklődőknek. A vár emeletein a múltat megidéző kiállítási tereket alakítottak ki, melyek április 17-től egész évben újra látogathatók.

Magyarországi várainkról, kastélyokról további információk a Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. oldalán, érhetők el.

TO

FEJÉR TERMÉK 2022

Fejér megye - A Megyeiaphoz kapcsolódó Megyeiaphoz adták át a "Fejér Termék 2022" elismeréseket. Kézműves ipari termék kategóriában **Pásztor**

Sarolta, úrhidai börműves, feldolgozott élelmiszeripari termék kategóriában pedig a Pusztaszabolcsi Agrár Zrt. vehette át ebben az esztendőben a Fejér Megyei Önkormányzat elismerését. A Megyei Önkormányzat kedvence ezúttal a székesfehérvári Lódi Méhészet standja lett, míg a Megyei Önkormányzat legszebb standja címet **Fekete Krisztina**, sukorói keramikus vette át.

NYÍLT NAP A TATAI DANDÁRNÁL

Tata - Nyílt napot tartott április 22-én az MH 25. Klapka György Lövészdandár. Az érdeklődőket a

borús időjárás sem tántorította el, sokan vettek részt a bemutatón és ismerkedtek a katonák mindennapjaival a tatai bázison.

KORSZERŰ VERSENYPÁLYÁT AVATTAK

Sümeg - Felavatták a Sümeg Ringet, ahol a roncsderbi mellett élményautózás, koncert is szórakoztatta a résztvevőket, ám az esemény jelentősége mégsem erre az egy alkalomra, hanem sokkal hosszabb távra szól.

A szeretet és a kultúra szigete

Esztergom megyei jogú város lett

Szent István korában Esztergom az ország világi és lelki központja volt, innen sugárzott ki a keresztény misszió szerte az országba és mindmáig ez a város vallási és kulturális azonosságunk egyik legfőbb hordozója - mondta Erdő Péter az esztergomi bazilikában.

A bíboros, esztergom-budapesti érsek az Esztergom megyei jogú várossá nyilvánítása alkalmából, május elsején tartott szentmisén beszélt. Felidézte, hogy a középkorban az egyházi kultúra, az írásbeliség, a zenei és a művészeti élet központja volt Esztergom, majd a török uralom elől csak hazánk vallási és kulturális kincseinek egy részét sikerült megmenteni. Ami megmenekült, az a 19. században visszatért a városba.

– Ha a városban található gyűjtemények feltárják gazdagságukat az érdeklődőknek, ismét felemelheti a fejét ez a székesegyház is, mert valósággá válik az ősi felirat: Magyarország egyházainak anyja és feje – jelentette ki **Erdő Péter**.

– Ma gyakran félelemmel nézzük a világot – mondta a bíboros, – azt gondoljuk, hogy Krisztus üzenete csak a mi kultúránkon belül eleven, a más kultúrájú népek pedig számban és sokszor elszántságban is felülmúlnak minket, Jézus azonban mindenkire küldi tanítványait.

A bíboros emlékeztetett arra, hogy a keresztény misszió élharcosainak volt bátorságuk teljesen más kultúrájú, félelmetesnek látszó népek közé menni. Nem gyarmatosítani, hanem csak Krisztus örömhírét továbbadni.

– Nekiünk is át kell éreznünk, hogy a missziós küldetés ma is sürgető feladat, minden társadalmi környezetben és minden nép között. Ha

küldetésünk van minden emberhez, és meg kell teremtenünk az igazság, a szeretet és a kultúra szigeteit, akkor Esztergomra is gondolunk – mondta Erdő Péter.

A bíboros a párbeszéd városának nevezte Esztergomot, majd azt mondta, hogy az egyházi élet itt összefonódik a kultúrával, iskolavárosként egyházmegyei és szerzetesi iskolák adják tovább a keresztény kultúra örökségét sok ezer fiatalnak.

Szólt arról, hogy a hittudományi főiskola, a szeminárium és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem ugyancsak emeli az itt folyó szellemi munka rangját, majd köszönetet mondott mindazoknak, akik Esztergom megyei jogú várossá emelését lehetővé tették.

Hernádi Ádám, Esztergom polgármestere köszöntőjében értékes és áldott pillanatnak nevezte a megyei jogú városi rang elnyerését, "mely fennmarad az idők végeztéig".

– Történelmi pillanat, mely összekapcsolja a múltat a jelenrel, és a jövőnek is üzen – mondta a politikus –, az ezeréves Esztergomot a megyei jogú státusz jogállásra történelmének és a kárpát-medencei összmagyarság egyik jelképeként betöltött szerepénél fogva gondolta érdemesnek a város vezetése.

A polgármester emlékeztetett arra, hogy a város több mint kilencszáz éven át megye-

székhely volt, és 2019-ben azzal az ígérettel tett esküt a település vezetésére, hogy visszaállítják Esztergom régi rangját.

Hernádi Ádám szólt arról is, a jövőben úgy kell építkezniük, hogy minden szempontból méltók legyenek a megyei jogú város rangra, és folytatniuk kell a megkezdett fejlesztéseket a város és a térség javára.

– Esztergom rangjának visszaállítása a magyarság régi adóssága – mondta **Orbán Viktor** miniszterelnök a szentmise után – hiszen a város minden magyarnak otthona, még akkor is, ha nem tud róla.

– Ma lerójuk, amivel mi magyarok saját magunknak tartozunk – hangsúlyozta, hozzátéve: a város az elmúlt években tetteivel bizonyította, hogy nemcsak történelme teszi az egyik legfontosabb magyar várossá, hanem polgárainak szorgalma, ereje, kultúrája és hazaszeretete is.

A miniszterelnök arra is emlékeztetett, hogy a város sorsa és a magyarság történelme szétválaszthatatlanul összefonódott.

– Esztergom a mi szellemi központunk, egyben legfontosabb kapcsolatunk azzal a nyugati-ke keresztény civilizációval, amelynek több mint ezer éve részévé váltunk – fogalmazott **Orbán Viktor**.

FORRÁS: MTI

Balatonalmádiban új választás lesz

Lemondott a polgármester

Április elseji hatállyal lemondott posztjáról Kepli Lajos, Balatonalmádi független polgármestere a tóparti város képviselő-testületi ülésén. Kepli Lajos a közösségi oldalán osztotta meg azt a közgyűlési videót, amelyben indokolta döntését.

A korábbi jobbikos országgyűlési képviselő 2019 nyarán adta vissza parlamenti mandátumát, és függetlenként indult Balatonalmádiban a polgármesteri címért, amelyet el is nyert az őszi helyhatósági választáson. A képviselő-testületi ülésen **Kepli Lajos** azt mondta: szándékosan vetette le pártpolitikai múltját, és polgármesterként "helyi ügyek mentén" végezte munkáját.

Úgy fogalmazott, a közelmúltban egy portálon a polgármesteri tisztségét és a magánéletét összemósó, fél-információkon alapuló, szándékosan elferdített állítások jelentek meg róla, melyeket alaptalannak minősített, és jelezte, hogy büntetőfeljelentést tett a rágalmak miatt. Az ellene irányuló támadást nem politikai alapúnak, hanem személyes bosszúnak véli - jegyezte meg.

Kepli Lajos kijelentette: a közpénzek kezelésekor polgármestersége két és fél

éve alatt ügyelt arra, hogy semmilyen részrehajlással ne legyen vádolható, és a város érdekeit tartotta szem előtt. Minden egyes szerződés mögött, amit a hivatal vagy az önkormányzat megkötött, valós teljesítés van - tette hozzá.

A közösségi oldalon közzétett videóban Kepli Lajos a lemondásáról szóló nyilatkozatot írásban is átadta **Pandur Ferencnek**, Balatonalmádi független alpolgármesterének. A lemondás miatti időközi polgármesteri választás kiírásáról a helyi választási bizottság április 10-e után dönthet.

Tárnoki Renáta Sára balatonalmádi aljegyző tájékoztatása szerint az átmeneti időszakban a polgármester feladatait általános helyettese, Pandur Ferenc alpolgármester látja el.

FORRÁS: BALATON.HU

NÉMET NEMZETISÉGI NAP

Székesfehérvár - A Német Nemzetiségi Önkormányzat a város minden német származású lakójának emléket állított a Kossuth utca 11-ben, majd az

emléktábla avatás után a Belvárosban mutattak be műsort a Felsővárosi iskola német tagozatos csoportjai. **Földi Zoltán** önkormányzati képviselőként és iskolaigazgatóként is képviselte az ügyet.

ÓKORI HANGULAT GORSIUMBAN

Tác - Végre ismét személyes részvétellel rendezhették meg a Floralia tavaszköszöntő ünnepet. Rengeteg hagyományörző keltette életre az ókori Római Birodalom hangulatát. Leglátványosabb, nyitó programelemként Handrianus bevonulását és Gorsium új tanácsépületének jelképes megáldását kísérték figyelemmel az érdeklődők, majd a

szabadtéri színháztérben rendezett produkciókkal folytatódott az ünnepség.

ROCK PALOTA FESZTIVÁL

Várpalota - Két év kihagyás után idén júliusban újra megrendezi a kétnapos Rock Palota Fesztivált a dzsembori nevét viselő, helyi zenészekből verbuválódott egyesület a városi sportcsarnoknál. Július 22-én, pénteken és július 23-án, szombaton a Gál Gyula Városi Sportcsarnok előtti parkoló ad majd otthont a népszerű fesztiválnak, melyet a koronavírus-járvány miatt legutóbb 2019-ben tudott megrendezni a Rock Palota Egyesület.

Különleges Komárom új hídja mind a tervezését, mind a kivitelezését illetően

Építőipari nívódíjat kapott a Monostori híd

2021-ben, Közlekedési létesítmény kategóriában, a Monostori híd kapta az Építőipari Nívó Díjat. A pályázati anyagot a H-M Duna-híd Konzorcium nyújtotta be. A díjakról egy 18 tagú bíráló bizottság döntött. A táblát április 28-án, csütörtökön leplezték le a Monostori híd melletti Látogatóközpontnál. A létesítményt dr. Katona András, a Bíráló Bizottság referense méltatta.

Dr. Molnár Attila a tábla átadását megelőzően köszönetet mondott mindenkinek, akinek része volt abban, hogy ez a beruházás megvalósulhatott; a tervezőknek, a kivitelezőknek, Magyarország és Szlovákia kormányának. A városvezető felidézte, hogy immár két éve használhatjuk a Monostori hidat. Napi háromezer teherautó halad át rajta. Gazdaságfejlesztési szempontból elsődleges a jelentősége, de ha az idegenforgalmi vetületét nézzük, fontos kiemelni turisztikai jelentőségét is. 118 méteres magasságával a Duna legmagasabb hídja, és Komárom az egyetlen olyan település, amelyet három híd köt össze és nem főváros. A település történelmének legnagyobb közlekedésfejlesztési beruházása előtt áll,

melyhez nagyban hozzájárul a Monostori híd megépülése.

Sal László, az A-Híd Zrt. vezérigazgatója kiemelte, nagyon büszkék az átkelőre, hiszen csúcstechnológia, amit összefogásból valósítottak meg, egyedi megoldásokkal, esztétikai újításokkal. A 600 méter hosszú Monostori híd három évig épült, hétezer tonnás acélszerkezetű, kétsávos, amit nehéz járművek és munkagépek is használhatnak.

A bizottság véleménye szerint az építmény egyediségét adja a befelé dőlő pilon, mely külpontosan támaszkodik a pillérre, vagy a Magyarországon még korábban nem alkalmazott technológiával épült „műsziget”, melyről az alapozás készült. Összességében

ismét egy különleges híddal gazdagodott a magyar (és szlovák) hídállomány, mely mind tervezési, mind példamutató, országokon átívelő kivitelezési megoldásaival, kiváló partneri együttműködéssel valósult meg.

Az Építőipari Nívódíj pályázati felhívását 2021. évben huszonegyedik alkalommal hirdette meg az Építőipari Mesterdíj Alapítvány Kuratóriuma (EMA) az alapítók és csatlakozó szervezetek nevében és felhatalmazásukkal. Az első pályázat meghirdetésére 2000-ben került sor.

FORRÁS: KOMAROM.HU

KINCSKERESŐ

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ KULTURÁLIS ÉS SPORTÉLETÉBŐL

„Mindig előre gondolkodtunk. Persze nem csak mi magunk – ez egy nagyon fontos dolog –, hanem akikkel együtt dolgoztunk, azoknak a közös elképzeléseiből, ötleteiből menjünk előre, és találjunk ki olyan dolgokat, amik még nem voltak előtte. Másolni, régi dolgokat utánozni – ebben nincs semmi kihívás.”

SALAMON HUGÓ

Aranybulla piknik

Az 1222-es dátumhoz a 800. évforduló, az emlékévként jegyében rengeteg program kötetlik Székesfehérváron. Ezek egyike, az Aranybulla piknik volt április 24-én. Előzetesen **Lehrner Zsolt** alpolgármester, **Egerházi Attila**, a balett színház igazgatója és **Benkő Igaz Krisztina**, az SZKKK szakmai vezetője tartott sajtótájékoztatót. Már a beharangozó ígéretei is sok különlegességgel kecsegtettek. Gyakorlatilag egy időutazásra hívták Székesfehérvár lakosságát a szervezők. A 13. századot idéző belvárosi átalakulás egy kézműves utcásort létrehozva visszaidézi a középkori zene (Bordó Sárkány Régizene Rend), papír- és pecsétkészítés, nyomda világát – főleg a gyerekek és a kézművességet kedvelő családok érdeklődésére építve.

Veszprém

Több mint két éve jelent meg Arany Ferenc Hét lépés című regénye, de a járványhullámok miatt többször is el kellett halasztani a bemutatóját.

Cikkünk a 45. oldalon

Székesfehérvár

2022 márciusában megnyílt a Szent István Király Múzeum megújult Rendház-épületében a Királyok és Szentek – Az Árpádok kora kiállítás.

Cikkünk az 48. oldalon

Salamon Hugó több mint 30 évet dolgozott a közművelődésben

Leköszön a Vértess Agorája szakmai igazgatója

Salamon Hugó 1954-ben született. Tevékenysége Tatabánya város kulturális életének utolsó ötven évében meghatározó volt. Igen így, múlt időben, hiszen május utolsó napján végleg elhagyja a napi nyüzsgést, nem pályázott újra a Vértess Agorája szakmai igazgatói állására. Pályájának meghatározó időszakai elevenednek fel visszaemlékezésében.

Az Esztergomi Tanítóképző Főiskola tanító-népművelő szakán, később az ELTE Bölcsészettudományi Karán népművelés szakon végzett, majd a Magyar Iparművészeti Főiskola művészeti és tervezési szakmenedzser szakán is diplomát szerzett. Az érettségi után – 1972-től, nyomdaipari tanulóként – három évet töltött a Tatabányai Lapnyomdában, kéziszedőként.

– Már nagyon fiatalon, önkéntesként tevékenykedtem az akkori Mező Imre Ifjúsági Ház klubjában, a Május 1. Parkban is serteptéltem, szerettem ezt a közösségi életet, már a gimnáziumban is aktív klubos voltam. Így aztán amikor 1975-ben **Csóka Zsigmond** igazgató megkért, hogy menjek és alapítsuk meg a KOMÉP Bokányi Dezső Művelődési és Oktatási Központját – ami egy vállalati művelődési intézmény volt – gondolkodás nélkül igent mondtam.

– Ennek az akkor épülő új munkásszálló adott otthont. Levelezőn jártam az egyetemre, és közben elkezdtem építeni a csapatot. Először négyen voltunk (**Fenyvesi Marika, G. Kovács Pista, Tatai Tibor** és én), aztán hatan lettünk, kezdetben a feladatunk az volt, hogy az ott lakó mintegy 700 ember – akik az ország legkülönbözőbb részeiről jöttek ide dolgozni, és havonta egyszer jártak haza – igényeit kielégítsük. Nekik kellett olyan programokat csinálni, ami leköti őket.

– Szórakoztató műsorokkal kezdtünk, majd kicsit komolyabb rendezvényeket tartottunk. Nagy kihívás volt, hogy egyáltalán érdeklie őket, lejönnek-e, vagy inkább a kocsmában töltik az estéiket. Minden volt, Cseh Tamástól Ruttkai Éván át Psota Irénig az előadók legjavát ajánlottuk, és nagyon jó volt a fogadtatás. Kiállításokat rendeztünk, gyerektáborokat szerveztünk, hiszen idővel az lett az elvárás, hogy ne csak a szállón lakóknak, hanem a vállalatnál dolgozó 5000 embernek, és a családjuknak csináljunk programokat.

– A következő lépés az volt, hogy a körülöttünk élőket, az újjávárosiakat is bevonzzuk. Így bővült a tevékenységünk, jöttek új dolgok is. Mi szerveztük mindig az Építők Napjának bizonyos programelemeit, gyerektáborokat, nyelvtanfolyamokat csináltunk, szóval sokrétű munkánk volt. Később a létesítmény leköl- tözött a KOMÉP pályára, ma Interspar van a

helyén, s szabadidőközpontként működünk tovább.

Egész pályáját az újat keresés, mai szóval az innováció, és az alkotó közösségek összekovácsolása, működtetése határozta meg. Hisz a közös gondolkodásban, a team-munkában, és az elért szakmai eredmények őt igazolják. Ezt a fajta életszemléletet nem kis részben a családból hozta magával.

– Apukám, öcsém és a fiam is sportoló volt, belőlem viszont nem lett. Jártam úszni, kosárlabdáztam is, de egyikben sem voltam különösebben tehetséges. Én inkább az új dolgok kitalálásában jeleskedtem. Egyébként apukám is abszolút innovatív ember volt, hiszen nemcsak sportoló, hanem bányamérnök is volt, és volt neki valamilyen találmanya, ami a száraz tömedékeléssel foglalkozott. Anyukám is egy ilyen alkotó típus, és a feleségem is abszolút ilyen. Pedagógusként mindig keresi azokat az új dolgokat, azokat a csoportmódszereket, amit korábban alkalmazott, ma már mindenki természetesnek veszi, de akkoriban újdonságnak számítottak.

– Valahogy a családban nekünk így a természetes. Mindig előre gondolkodtunk. Persze nem csak mi magunk – ez egy nagyon fontos dolog –, hanem akikkel együtt dolgoztunk, azoknak a közös elképzeléseiből, ötleteiből menjünk előre, és találjunk ki olyan dolgokat, amik még nem voltak előtte. Másolni, régi dolgokat utánozni – ebben nincs semmi kihívás.

1987-ben Ravasz Éva, a megyei tanács elnökhelyettese kereste meg, hogy vállalja el A Közművelődés Háza vezetését, amely akkor megyei művelődési központként funkcionált. Az alapító igazgató Éless Béla inkább a színház felé orientálódott, így szükség volt valakire, aki átveszi a helyét. Hat ember helyett immár 130-at kellett irányítania.

– Meglepő volt a megkeresés, de nem sokat gondolkodtam, 33 évesen elvállaltam a feladatot. Prekonceptió nélkül érkeztem, azt gondoltam, hogy folytatni kell a Béla által megkezdett utat, és akkor is az járt a fejemben, hogy mindenki velünk, és a beszélgetések eredményeként kialakítunk egy közös stratégiát. Az első két-három évben valamilyen kegyelmi állapotban dolgoztunk, hiszen nem voltak finanszírozási gondok.

– Nagyon összetartó közösséget találtam, szinte együtt éltünk itt, ismertük egymás gyerekeit, elmentünk közösen nyaralni, megünnepeltük a névnapokat, Tatán várudivari játékokat rendeztünk (ebből nőtt ki mára a Víz-Zene-Virág Fesztivál) táborokat, majálisokat, gyereknapokat, Szentivánéji karneválokat szerveztünk, tréningeken dolgoztunk ki a következő időszak terveit, elképzeléseit, szóval mondhatni az életünket tettük bele a házba. Élveztük, szerettük a munkánkat. Persze voltak feszültségek, konfliktusok, de érződött, mindenki azt szeretné, hogy egy jó minőségű dolgot csináljunk.

– Új kezdeményezésként nyomdánk lett, közéleti információs központ voltunk, strandokat, büféket működtettünk, pályakezdő fiatal vállalkozókat képeztünk, innen indult el a városi újság és a rádió is. Ez nem arról szólt, hogy szervezel egy műsort, az emberek meg nézik, és annyi. Olyan lehetőségeket kínáltunk, amelyek javították az emberek életminőségét, vagy legalább is valamit hozzáadtak ehhez.

A rendszerváltozás után nehéz helyzetbe került az intézmény. Elfogyott a támogatás, sokszor a rezsire – fűtésre, világításra – sem volt elég. A megye 1990 után átadta a fenntartást a városnak, az pedig nem volt felkészülve egy ekkora létesítményrendszer működtetésére. Muszáj volt valamit kitalálni, hogy amennyire lehet, megtartsák a munkahelyeket, és az elért szakmai eredményeket.

– Akkoriban emelték be a magyar jogrendbe a közhasznú társaság nevű szerveződési formát. Azt gondoltam, hogy próbáljuk meg a házat magánkézzé venni. **Bencsik János** akkori polgármester támogatta a gondolatot. Franciaországi szakmai utunkon láttunk olyan modelleket, hogy például egyesület működtetett művelődési házat. Az ott látottak, tapasztaltak alapján azt gondoltam, miért ne lehetnénk mi magunk A Közművelődés Háza tulajdonosai a várossal közösen. Kötöttünk egy együttműködési megállapodást közfeladatok ellátására, és próbáltuk így menedzselni a folyamatokat.

– Így is nehéz időszak volt, mert brutális volt az arány a támogatás és a saját bevétel között, az utóbbi javára. Muszáj volt olyan akciókat csinálni, amelyekből bevételt tudtunk

generálni. Bár a modell nem bukott meg, de folyamatosan fejünk felett lógott Damoklész kardja. Annyit sikerült elérni, hogy megmaradt a ház funkciója, nem lett belőle például mezőgazdasági gépbemutató terem, ahogy akkoriban néhányan tervezték.

– Mindeközben különféle tevékenységeket kiszerveztünk a házból, önálló lett a nyomda, az alapítvány, az újság, a rádió: igyekeztem, hogy a kollégáknak biztosított legyen a munkája, megélhetése. Persze sokakat így is el kellett bocsátani. 1999-re az erőter úgy alakult a városban, hogy én azzal már nem tudtam azonosulni, így 12 év után felálltam, és átadtam másoknak az irányítást. A kezdeti 130-as létszám egyébként addigra már 26-ra apadt.

1999-től 2012-ig, bár más területen dolgozott, de a kultúrától nem szakadt el teljesen. Szervezetfejlesztéssel foglalkozott, tréningeket tartott, és több művelődési házba is hívták a kollégák, hogy szeretnének ők is átalakulni közhasznú társasággá, segítse ezt a stratégiai folyamatot. Tizenhárom év után újra visszahívták Tatabányára.

– A 2009-ben a város megnyert egy pályázatot a Vértes Agorája felújítására az országos Agora program keretében, melyet A Közművelődési Ház akkoriban csapata fogalmazott, de a társaság feloszlott a megvalósítás idejére. 2011-ben elkezdték a létesítményt újjáépíteni. **Schmidt Csaba** akkori polgármester keresett meg engem, nem lenne-e kedvem visszajönni, és segíteni, összerakni a pályázat alapján az új szakmai programot.

– Gondolkodtam rajta, de végül igent mondtam, hiszen ismét lehetőséget kaptam egy új, teremtő folyamatban részt venni. 13 év tanácsadói munka után végre a gyakorlatban is kipróbálhattam, hogy mindaz, amit tanítottam, működik-e? Én tényleg úgy csináltam, ahogy azt oktattam, és **Sámuel Botond** ügyvezetővel közösen szisztematikusan, lépésről-lépésre építettük föl ezt a rendszeret, választottuk ki a munkatársainkat úgy, ahogy jónak gondoltuk.

– Először is be kellett vezetni ezt a nevet,

hogy a Vértes Agorája, legyen ez egy olyan kulturális központ a városban és térségében, ami egy közösségi művelődési, szolgáltató nagyüzemként dolgozik. A Közművelődési Ház korszakában még úgy tevékenykedtünk, hogy az ingergazdagság nem igen volt jellemző a környezetünkre. A 2010-es évekre ez óriásit változott, hiszen a médiumok, az internet közösségi felületei olyan mennyiségű impulzussal gazdagítják az életünket, hogy szinte nem is tudunk választani a lehetőségek közül. Ez volt a legnagyobb kihívás, és a mai napig is ez, hogy az embereket kimozdítsuk abból a világból, amiben élnek.

A Vértes Agorája – ahol az egyetemes és kortárs kultúra értékeinek közvetítése, a helyi alkotók, alkotóműhelyek támogatása, a tehetséggondozás, szórakoztató programok szervezése és a sokrétű információszerezés is helyet kap – megnyitása óta az országos kulturális szakma figyelmét élvezi. Az intézmény 2014-ben a Minősített Közművelődési Intézmény címet, 2015-ben a Közművelődési Minőség Díjat nyerte el, Salamon Hugó szakmai vezetése alatt. 2017-ben pedig Komárom-Esztergom Megyei Prima Díjjal ismerték el az Agora Nonprofit Kft-t.

– Sokak szerint maga a központ talán egy kicsit elment az ún. elit kultúrák közvetítés irányába, a közösségi tevékenységek rovására. Én ezt nem így gondolom, hiszen a Vértes Agorája nemcsak ezt az épületet jelenti, hanem a négy városrészi művelődési ház, a Kortárs Galériát, a Gerecse Kapuját, a Tulipános Házat, és pillanatnyilag még a sportlétesítmények is az Agora Nonprofit Kft. részeként működnek.

– A különböző helyek különböző feladatokat látnak el. Itt a központi épületben valóban sok olyan esemény zajlik, ami a minőségi kultúra bemutatását célozza, általunk fenntartott amatőr közösségek nincsenek nincsenek, ugyanakkor befogadjuk, támogatjuk és menedzseljük az ilyeneket, mindazokat, akik a városban működnek és hozzánk fordulnak. A programkialakításhoz rendszeresen szondázzuk a közönséget kérdőívek és személyes in-

terjúk segítségével. Arra építjük a stratégiát, hogy mit szeretnének az emberek, nem pedig a saját önmegvalósítási terepünknek használnuk a házat.

– Ma nincsenek anyagi gondjai a Vértes Agorájának, és úgy gondolom, hogy a 80-as évek második felében, és a közelmúltban megtapasztalt „aranykor” lehetőségével akkor, és most is élni tudtunk. Ez a mindenkori ügyvezetőnek, az Agora esetében Sámuel Botondnak köszönhető. Ennek révén fantasztikus alkotó folyamatok indulhattak el mindannyiunk, és a város lakosságának legnagyobb öröme. Ami nekem új tanulást jelentett, hogy korábban, fiatalon, azonos korúakkal dolgozhattam, mostanság viszont egy új generációval kellett együttműködni, és megtalálni a közös nevezőt. Azt hiszem sikerült.

– Hamarosan átadom a helyemet egy új szakmai igazgatónak azokkal a gondolatokkal, hogy a fűcsapás iránya jó, egy csomó mindent tovább kell vinni, persze ugyanakkor számos dolgot újra kell gondolni, új stratégiát kell kialakítani. Botorság lenne, ha az elmúlt 9-10 év tapasztalatait nem vinnék tovább. Mára egy összeszokott, fiatal, dinamikus csapat dolgozik az Agorában, bármelyik szakterületet is nézzük.

Salamon Hugó munkásságát 2014-ben Tatabánya díszpolgára, 2018-ban pedig Magyar Ezüst Érdemkereszt adományozásával ismerték el. Az elismeréseket nem elsősorban a saját, hanem a közösség, a mindenkori csapat érdemének tartja. Továbbra is aktív marad, de nem kíván beleszólni az általa vezetett intézmény jövőbeli életébe.

– Ha az ember a tükörbe néz, meg kell állapítsa, hogy ideje befejezni. Már az sem volt egyértelmű, hogy egy második öt éves ciklust vállalkoz, ráadásul a pandémiás időszak nagyon kritikus volt, sok méltatlan támadás érte az Agorát, de ilyen küzdelmek minden szervezet életében vannak. Kiálltunk magunkért és a közösen megteremtett értékekért. Büszkén, de nem öntelten. Megtettük, amit lehetett és amit kellett. Úgy gondoltam, most eljött a visszalépés ideje.

– A szervezetfejlesztői munkámat tovább csinálom, vannak meghívásaim, megkereséseim a Közzolgálati Egyetemről, a Nemzeti Művelődési Intézetről és egyéb üzleti cégektől. Amíg „fogyasztható” vagyok, és nem butulok el, addig ezeknek eleget tudok tenni. Nem leszek otthonülő nyugdíjas, amíg bírom, csinálom a dolgomat.

– Az Agorába nem fogok bejárni, nem gondolom, hogy nekem itt „kísérteni” kellene. Azt hiszem, nem hagyok őrült magam után, lezártam a dolgaimat. A kollégák tudják, mit kell tenniük, nincs szükségük pályolgtatásra.

LEJEGYEZTE ÉS FOTÓZTA:
VEÉR KÁROLY

Tisztelet a vadnak! Üdv a vadásznak!

A világjáró tatabányai vadász

Szabó Zsolt tatabányai közel egy évtizede járja az erdőt, mezőt, pontosabban 2014 augusztusában tette le a vizsgát, és lett felavatott vadász. A gyerekkori álom ekkor valósult meg, hisz mindig erre vágyott. A Császári Földtulajdonosi Vadásztársaságban kezdte az erdőjárást. Mentora Orbán János volt, akitől mérhetetlenül sokat tanult a község környékén. Az azóta eltelt nyolc esztendő viszont olyan gazdag volt élményekben, hogy azokat már a világtérképpel lehet csak követni. Amerika, Ázsia, Afrika, és természetesen Európa vadjai nyomában volt időről időre Zsolt.

HAZAI TÁJAKON

– Az első élmények – *eleveníti fel emlékeit Zsolt* - nyilván császáriak. Itt ejtettem el első disznómat, gím- és dámszarvasbikámat. Ez fe-

lejthetetlen élmény volt számomra. Ezt természetesen számos trófea követte hazánk több területén. Barangoltam Kisújszállás, Barcs, Csabdi, Bakonyzombathely, Bajót Csongrád határában.

– A nyolc esztendő honi vadászatáról nem vonok pontos mérleget. Tény, hogy gímszarvasbikából arany, ezüst és bronz egyaránt szerepel az érmei sorában. De az őzbakból is őrzök a vitrinben ezüst- és bronzérmeket. Igazából mind az öt hazai nagyvad szerepel a listámon nevezetesen a gímszarvat, dámszarvas, vaddisznót, muflon, őzbak.

– Legutóbbi élményem a déli határon lévő Barcson történt. Tavalý

szeptember, gímszarvasok násza. Azaz szarvasbőgés. Eső utáni napos délutánon helybeli vadásztársam kíséretében érkezünk a helyszínre. Bőgő bikák, agancsok csattogása, várakozó ünők, tehenek.

– Lesről szemléltük a fejleményeket. Mintegy másfél óra alatt öt-hat tekintélyes bika is fölvonult alattunk, mit sem törődve velünk a

szerelmi lázban. Bár pazar jeleneteket láthatunk, lövésre nem volt lehetőség az adott helyzetben – nagy volt a távolság. A bikák ki-be futkostak a kukoricába a harc közben.

– Nem volt más választásunk. A leszálltunk a lesről, de ekkor már tudtuk melyik bikát szeretnénk becserkelni. Láttuk, hogy kapitális trófeájú példánnyal van dolgunk. Gyalog próbáltunk a bika közelébe jutni. Mintegy kétszáz méteres távolságban mutatta meg magát az állat. Ilyen távról lőhettem. A találatot a bika jelezte, befutott a kukoricába.

– Vért találtunk, a helyszínt megjelöltük. Másnap folytattuk a keresést hivatásos vadász kíséretében vadászkutya segédletével. A két eb mintegy negyven méterre a kukoricásban rálelt a sebzett vadra. Felállították, és felénk terelték.

– No, ekkor kapott el a vadászsláz. A bika kilépett a nyílt területre. Megláttam hatalmas agancsát. A kegyelemlövés a szívébe talált. Ezután természetesen következett a vadászszertartás, a végső tiszteletadás a bikának. Életem bikájának agancsa tizenegy kilo és tizenkilő dekás. Aranyérmet nyertem vele.

AFRIKA, NAMÍBIA

– 2017-ben, több vadásztársammal utaztunk el a távoli országba. Tíznapos túrán vettünk részt, egy vadászfarmon. Célunk volt megismerkedni minél több helyi vadfajtaival. Tíz vad lett a zsák-

mányom, ebből négy aranyérmes, és egy bronz trófeás. Elsősorban antilopfajták, de volt közöttük egy varacskos disznó is.

– Emlékezetes számomra a nagykudivélejtése. Ez hatalmas testű, mintegy négyszázötven kilós, csavart szarvú antilopfajta. Kapitális példányt sikerült puszkavégre kapnom a negyedik napon.

– Afrikai szavanna, száraz, tűző napsütés. Kísérőmmel, a helybeli **Pieter Delpert** fehér vadásszal, valamint nyomkövetővel indulunk útnak. Lépésben haladunk terepjárónkkal, kimondottan kudus vidéken. Rengeteg antilopot látunk, de közöttük ez az egyetlen az igazán kapitális méretű.

– Egy bokor árnyékából kilóg a hatalmas szarv, leszállunk a kocsi-ról, megfelelő széliránnyal, megfelelő cserkeléssel sikerül megközelíteni mintegy száznyolcvan méterre. A háromszázas Winchester Magnum márkájú puskám ekkor szólal meg. A vad jelzi a lövést, negyven méteres halálvágta után elfekszik.

– Említésre méltó, egyben kedves emlék számomra egy vándorantilop meglövése. Ezt az őz nagyságú állatot mintegy kétszázhetven méterről, lőbotos támasztékról sikerült puskavégre kapni – úgy, hogy a vad tűzben, azaz helyben összerogyott.

– Afrikára úgy gondolok vissza: aki vadászember járt már itt, viszsza-vágyik. A csodálatos környezet, növény- és vadvilág vonzza a természetszerető embert. Tervezem tehát én is második utamat az öreg földrészre. Ez év októberében indulok útnak Dél-Afrikába. Tíznapos vadászat vár rám ismét. Nagy fába vágom ezúttal fejszemet, az öt afrikai nagyvad közül szeretném, ha terítékre kerülne szép sörényű hímoszslán, valamint hatalmas szarvú kafferbivaly-bika.

ÉSZAKI KALAND, KANADA

– 1500-2000 méter magas hegyeket barangolunk be lovas cserkészseink során, ezekhez tartozik további tíz kilométeres gyalogtúra.

Videók, fotók tanúsítják, utunk mennyire változatos. Hányszor kell átkelni hegyeken, völgyeken vízmosásokon.

– Nos, a kilencedik napon már kétszáz kilométeres lovas cserkészés, továbbá ötven kilométeres gyalogportya van mögöttünk – eredmény nélkül. Végre azon a délelőttön reményt keltő látványban van részünk. Az egyik völgy hajlatában hatalmas termetű jávorszarvas bikát pillantunk meg.

– A fekvő bikát azonban takarja az aljnövényzet. Bár szép az idő, az állat mintegy másfél kilométerre lehet tőlünk – légvonalban. Agancsa azonban méltónak mutatkozik arra, hogy gyalogosan be-cserkésszük. Három-négy kilométeres gyaloglás után reménytelen pozícióba jutunk.

– Kísérőm idegen bika hangját utánozza. A terv beválik. A jávor fel-tápaszkodik, 750 kilós testével felénk fordul. Távmérőm ekkor 307 métert jelez. 325-ös Winchester Magnum puskám megszólal. Egyet-len jól irányzott lövés elegendő ahhoz, hogy a bika tűzben rogyjon össze, helyben maradjon. Trófeája méltó dísz szobám falának.

ÁZSIA, KAUKÁZUS

A tatabányai vadászt itt, Kirgizisztánban, a Karakulka hegységben négy-ezer méteres csúcsok kápráztatták el. No és természetesen a helyi vadvilág az öt vadásznapon.

Három sikertelen portya után mosolygott Zsoltra a vadászszerencse. Hegyi kísérője, Milan korábban kiszúrta a kőszáli kecskebakot. Másfél kilométeres lovaglás, kétórás gyalogtúra az irdatlan magasságban. A bak még így is háromszázötven méterre van tőlük a hegyerinc tetején.

A lövés azonban pontos. A tetemet holdfénynél hozzák le a nyaktörő magasságból. Nem akármilyen kecskebak. Kilencvenhat kiló, fajának büszke-sége. Szarvának hossza pedig száztizennyolc centiméter. Méltán lehet rá büszke a tatabányai vadász.

Első cseppek a pohárban

A Dáker Kft. csapata, balra Dákai András

A pálinkafőző berendezés

Ismét van Pálinkafőzde Tatabányán!

Első cseppek a pohárban

Öt év szünet után újra csöpög az életet adó nedű - a pálinka - Tatabányán, a Szvatopluk út 2. szám alatt. A nyolcvanas évek óta működött ezen a helyen szeszfőzde, és most egy új vállalkozó csapat, a Dáker Kft. vásárolta meg a helyet, és alakította át a XXI. század kívánalmainak megfelelően. Március elején kóstolóval egybekötött sajtótájékoztatót mutattak be az üzemet a tulajdonosok.

– Négy évvel ezelőtt vásároltuk az ingatlant – *meséli Dákai András, a Dáker Kft. munkatársa* –, igen romos állapotban. Felújítottuk, bővítettük és teljesen új gépekkel indítottuk újra. Európai Unió támogatásból érkezett rá pénz, melyet egy GINOP-os pályázat keretén belül nyertünk meg.

– Ennek ellenére jócskán a zsebünkbe kellett nyúlni, hiszen a pályázat támogatottsági intenzitása 50%-os volt. Nagyon elszántak voltunk, hogy valóra válthassuk álmunkat, mely egy Tatabányán újonnan megvalósítandó, a mai kor igényeinek megfelelő pálinkafőzde létrehozása volt.

– *De mit is jelent ez a gyakorlatban? Mitől válik modernné egy főzde?*

– Ez elsősorban a gépeken és a technikai felszereltségen merendő. Mi egy 400 literes Müller egylépcsős pálinkafőzőt vásároltunk, ami egy német gyártmányú gép és a jelen kihívásainak maximálisan megfelel. Az egylépcsős rendszer lényege az aromatorony, amely a mi esetünkben két db, külön vezérelhető aromatányért és spirál rendszert tartalmaz, valamint vízhűtéses

deflegmátorral van ellátva. Így érzük azt el, hogy a kapott párlatunkban a gyümölcsre jellemző intenzív illataromákat és ízeket megkapjuk.

– A cefrét zárt rendszeren keresztül szivattyúzzuk be a gépbe, ez teljesen kizárja annak a lehetőségét, hogy a különböző cefrék összekeveredjenek. Egyébként az erjesztésben is állunk kedves ügyfeleink rendelkezésére. Három darab 2000 literes, vízhűtéses köpennyel ellátott Unitank tartályunk biztosítja, hogy az erjedés minden körülmények között egyenletes legyen, és a legoptimálisabban menjen végbe a folyamat.

– Hogy a megfelelő minőségű gyümölcsöket szivattyúzzunk be az erjesztő tartályinkba, erről Maurer gépeink gondoskodnak: gyümölcsmosó, magozó és daráló egységek.

– *Hányan dolgoznak az üzemben?*

– A Dáker Kft. ebben a beruházásban eddig három munkahelyet teremtett, de további státuszok létrehozását is tervezzük. Egyelőre még csak bérfőzéssel foglalkozunk, ami azt jelenti, hogy a bárki által hozott

cefréből főzünk pálinkát, amit a bérfőző magáncélra használ fel. Ám hamarosan tervezzük beindítani a kereskedelmi főzést is, ami annyit tesz, hogy saját magunk által termelt vagy vásárolt gyümölcsből saját terméket állítsunk elő, és ezt Tatabányán és annak környékén értékesítsük.

– A Dáker Kft.-nek a megvalósítás során elsődleges célja volt, hogy a legkisebb mértékben károsítsa a környezetet, ezért a gépeink mind elektromos árammal működnek és a későbbiekben egy hibrid megújuló energiaforrás parkkal szeretnénk bővíteni, mely napelemt és szélkereket is tartalmaz. Próbálunk minél környezettudatosabbak maradni.

– *És mi lesz a pálinkafőzés végtermékével, a cefreoslékkal?*

– Itt is a környezetvédelem a cél. A cefreoslé zárt rendszeren keresztül távozik az üstből, egy közel 60 m³-es földalatti tartályba. Innen tartálykocsikkal szállítjuk egy biogáz-üzembe.

SZÖVEG ÉS KÉP: HORVÁTH TÍMEA

Adományozók és az adományt átvevők

A vadásztársadalom jótékonyága

A kórház gyermekosztályát támogatták

Március 30-án adták a Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház Gyermekosztályának a 8,2 millió forint értékű adományt, melyet az intézmény nevében Prof. Dr. Bucsí László főigazgató vett át.

Fejes László – az Országos Jótékonyági Vadászat Közhasznú Nonprofit Kft. ügyvezetője – összegzése szerint 2013 óta 35 millió forint értékben támogatták már a székesfehérvári kórházat a jótékonyági vadászatok bevételeivel. A 9 év legnagyobb vívmányának azt érezte, hogy a kezdeményezést országos jellegűvé tudták bővíteni.

Az idei összeg: 8,2 millió forint. Ebből a gyermekosztály három volumetriás pumpával, kettő speciális ultrahang fejjel és egy intenzív nagyágygal gazdagodott – az eszközöket **Dr. Kálmán Andrea** osztályvezető főorvos mutatta be a sajtó képviselőinek, s vele együtt az intézmény főorvosa mondott meghatódva köszönetet a vadásztársadalom önzetlen felajánlásáért.

Az eseményen jelen volt **Rákossy Balázs**, a Pénzügyminisztérium államtitkára, **Törő Gábor** országgyűlési képviselő **dr. Simon Gábor**, a Fejér Megye

Gyermekeiért Alapítvány kuratóriumának elnöke és **Östör Annamária** egészségügyi tanácsnok.

DR. GÖDE ANDREA

ÚJRAVÁLASZTOTTÁK DR. SZIKORA JÁNOST

Székesfehérvár - Folytatja igazgatói munkáját a Vörösmarty Színház élén **dr. Szikora János**. A jelenlegi direktort újabb három évre választotta

meg ülésén Székesfehérvár Közgyszűlése. Egyedül ő pályázott a posztra, a közsűlés egyhangú döntéssel, 20 igen szavazattal támogatta megbízatásának megújítását a következő 3 évre.

50 ÉVES LETT A VÁROS

Balatonfüred - 1971-ben nyilvánították várossá Balatonfüredet, az ötvenéves évfordulót tavaly ősz-

szel ünnepelte volna a város, azonban a koronavírus-járvány miatt elmaradt az esemény. A jubileumról április 23-24-én emlékezett meg a város.

MEGNYITOTT A TERMELŐI PIAC

Zirc - Megnyílt a Zirci Termelői Piac a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház mögötti területen. A piacot a Penny-parkoló felől lehet megközelíteni, és október végéig minden szombaton 8-12 óráig lesz nyitva. A Zirc és környékének kistermelőit összefogó piacon friss zöldséget, gyümölcsöt, termesztett gombát, befőtteket, savanyúságokat, süteményeket, füstölt húsárut, sajtokat és tejtermékeket, illetve még rengeteg termelői finomságot, valamint termelői kézműves termékeket lehet majd vásárolni.

Pingpongos örömnép

Végre városi asztalitenisz-verseny!

Hogyan lettek volna boldogok az asztaliteniszezők, amikor két év után végre összemérhették tudásukat a székesfehérvári Németh László Általános Iskolában! A járvány még az edzési lehetőségeket is sarokba szorította, nemhogy az amatőr sportrendezvények megtartását. Magony Tamás (Városi Sportiroda), Csogh Imre (Fejér Megyei Szabadidő Szövetség) és dr. Göde Andrea, Végh György, Kopasz Tibor (versenybíróság, szervezés) azt hangsúlyozták, minél több játéklehetőséget kell adni a versenyzőknek.

Ennek szellemében a verseny nevezési díja maradt a jelképes 200 forint a gyerekeknek, 500 forint a felnőtteknek.

Örömet jelentett az, hogy sokan évtizedek óta ismerték egymást, évről-évre megküzdöttek, s most – a két év lemaradást behozva – újra megpróbálták legyőzni a másikat, viszont az is pozitív élményt jelentett, hogy teljesen új arcok (akár családi felállásban) is megjelentek a médiafelhívások hatására.

Dr. Göde Andrea köszöntője után Végh György ismertette a verseny lebonyolítás módját. Legnépesebb a férfi egyéni nevezők csoportja volt, ott 40-60, 61+ korosztályra osztották a mezőnyt. A gyerekek párosában viszont fordított helyzet alakult ki, ezért ott összevont versenyt tartottak.

A GYŐZTESEK:

FIÚ - Kukucska Martin

LÁNY - Jamrik Zolna

NŐI - Csada Zsuzsanna

LÁNY-FIÚ ÖSSZEVONT PÁROS

Zétényi Armand-Dombi Márton

FÉRFI 40-60 - Lengyel Tibor

FÉRFI 61+ - Farkas László

FÉRFI PÁROS I. csoport

Németh Ottó-Szabados János

FÉRFI PÁROS II. csoport

Csemák Lajos-Zalavári László

VEGYES PÁROS

Juhászné Viniczai Ágnes-Kossa Sándor

Két év után végre könyvbemutató

Hét lépés – Arany Ferenc regénye

Több mint két éve jelent meg Arany Ferenc Hét lépés című regénye, de a járványhullámok miatt többször is el kellett halasztani a bemutatóját. Amikor mégis sor került rá, a témaköre új aktualitást kapott, hiszen néhány héttel korábban Oroszország megtámadta Ukrajnát, s egy véres háború kezdődött a szomszédunkban...

A március végi, veszprémi könyvbemutatón, az Utas és Holdvilág Antikváriumában **Rauscher Géza** zenész, énekes és **Arany Ferenc** gitárjátéka fogadta az érkezőket, majd **Csathó Barna** újságíró beszélgetett a szerzővel.

Arany Ferenc Veszprémben született. Ott él a családjával, középiskolában tanít, mezőgazdasági gépészmérnök-tanár. A Hét lépés irodalmi mű, de a regény cselekményének háttérét valós családi történet és a II. világháború Veszprém megyei harcai jelentik.

Arany Ferenc nagyapja ellenséges frontvonalakon küzdötte át magát, élete kockáztatásával is meg akarta adni a végtisztességet öccsének, jeltelen

tömegsír helyett Veszprémben akarta eltemetni a harcokban elhunyt testvérét. Fordulatos, sokszínű, izgalmas a történet, tragikus és humoros részeket egyaránt találhatunk benne.

Az író céljai közé tartozott az is, hogy megörökítse, *"milyen volt a veszprémi szegény emberek sorsa a háború előtt, alatt és után"*. Vagyis, a maga szerény eszközeivel, Veszprém múltjának megidézésével a város helytörténetéhez is hozzá kívánt járulni.

A regény címét egyébként az adja, hogy a két Arany-testvér sírja között, a veszprémi, dózsavárosi temetőben hét lépés a távolság.

Cs. B.

BIRD BÉRROLLER SZOLGÁLTATÁS

Dunaújváros - Megérkeztek a Bird elektromos bérrollerei a városba. A kilencven darab eszközt egy három hónapos próbaidőszak részeként lehet

használni – a városvezetés folyamatosan várja a lakók visszajelzéseit. Bár a rollerezés ilyen formában még nem képezi a közlekedéskultúra részét, amennyiben igény mutatkozik rá, akár a mindennapjaink részévé is válhat.

ELISMERÉSEK TŰZOLTÓK NAPJÁN

Tatabánya - **Szücsné Posztovics Ilona** Tatabánya polgármestere elismerést adott át a Tatabányai Katasztrófavédelmi Kirendeltség hét munkatársának a Tűzoltók Napja alkalmából. Tűzoltói, katasztrófavédelmi területen kiemelkedő szakmai teljesítményéért elismerésben részesült: **Farkas László**,

Jagodics Ferenc, Joó Dávid, Klubber Krisztián József, Menoni Kornél, Nagy Gábor Ferenc, Török Gergő.

ÁTADTÁK A 2022. ÉVI GIZELLA-DÍJAKAT

Veszprém - A Szilágyi Táncegyüttes, **dr. Szalay Tímea**, a Csalán egyesület vezetője és **Kugler Gyula**, a Bakonykarszt Zrt. vezérigazgatója vehette át idén a Gizella-díjat a felvonulást követő gálán, ahol **Porga Gyula** polgármester mondott ünnepi beszédet.

Kultikus szórakozóhelyek a Kárpát-hazában III.

A tatabányai rock-élet korai helyszínei

A mai hatvanasok éppen átlépték a második x-et, amikor földcsuszamlás-szerű változások rengették meg a világot: leomlott a berlini fal, megszűnt a vasfüggöny, kinyíltak a határok, felbomlott a Szovjetunió, egyszerűen bekövetkezett a rég óhajtott rendszerváltozás Kelet-Európában. Az akkori húsz évesek kapkodták a fejüket: tegnap Marx és Lenin, ma Rolling Stones és avantgarde. Tegnap zsíroskenyér és bambi, ma hamburger és cola. Tegnap tudományos szocializmus, ma egzisztencializmus.

Melyik a helyes út? Hogyan tovább – törték fejüket a fiatalok és ifjúsági vezetők. Kellett hát egy hely, ahol összedughatták a fejüket, megtárgyalhatták a világ nagy dolgait, találkozhattak a szellemi és zenei élet kiválóságaival, és persze jó muzsikák mellett ismerkedhettek, kortyolhatták a finom söröket. Kárpát-medence szerte megnyitottak olyan helyek, ahol ezt meg lehetett tenni. Sorozatunkban ezeket keressük fel, felidézve történetüket. A harmadik részben a hatvanas-hetvenes évek Tatabányáján kalandozunk.

Veér Károly

NÉPHÁZ

A Jászai Mariról elnevezett színház épületében, akkor még csak Népházban volt az a hely, ahol 1964-ben a szomszédos Ligeti-tóból váratlanul felbukkant Nautilus legénysége otthonra talált. Később a magyar beatzene viharos hullámain érkező helyi kalózvitorlások mellett hatalmas háromárbcos szkúnerek, sőt, külföldről érkező tekintélyes fregattok is horgonyt vetettek a zajos kikötőben.

A bányásztelepülés első beatzenekara az említett Nautilus néven alakult meg, és ötéves működése alatt számtalan kellemes órát szerzett a haladó ifjúság fiainak és lányainak, akik elkötelezetten érdeklődtek az új zene és egymás iránt. A repertoár a Beatlestől a Bee Geesen át, az akkor népszerű, szabad európai Teenager Partyban

és a Komjáthy-nál nyúzott slágerekig terjedt, érettebb korszakukban már saját számokkal is kísérleteztek, és komoly sikereket értek el az amatőr zenekari fesztiválokon, Salgótarjánban, Sopronban.

És láss csodát, 1967-ben a Magyar Televízió Ki mit tud? vetélkedő-jén képernyőre is kerültek. A történelmi hűség kedvéért a zenekar tagjai: Szendőfi György, Joó György, Szendőfi Géza, Szűcs Sándor és

Szám Antal. Az évek alatt a csapat cserélődött, de a távozó tagok új bandákban fénymadárként támadtak fel, hogy a hetvenes évekre szinte a hét minden napjára jusson bulihely a munkásvárosban.

A teljesség igénye nélkül idézzük fel a hatvanas évek új formációiból néhányat: az Atlas (1965) az Ó-telepi Zsdanov Kultúrotthonban nyomta a slágerlistás zenéket. Ezt a helyet az idősebb generáció Noll kocsmaként emlegette, míg az ifjabbak péntek este a „Zsdaniba” mentek.

A hatajtós házakból álló bányatelepről, tatabányai szlengben, ugorjunk fel a Hatos-telepi „Tízes”-be (Mező Imre Ifjúsági Ház), ott szombatonként T-Boy (1968) buli volt, repertoárjuk a könnyed slágerektől a progresszív rockig terjedt. Ha csütörtökön a hármas jelzésű farmotoros autóbusszal Alsógallára is elmentünk, akkor a „Beat-Barlangnál” (József Attila Művelődési Ház) szálltunk le, hogy ott legyünk a Victoria (1969) buliján.

Mindenesetre most kanyarodjunk vissza a Népházhoz, melynek színpadán megfordult a hazai könnyűzenei élet színe-java: az Illés, az Omega, a Metro, Koncz Zsuzsa és Zalatnay Sarolta – a végtelenségig folytathatnánk a sort, de inkább emeljünk ki egyet. A legendás Syrius is fellépett itt, Az ördög álarcosbáljával.

Keljünk át a Tóth-Bucsoki (ma Népház) utcán a Szabadtéri Színpadhoz (Május 1. park): a nyári szezonban a magyar sztárokon kívül járt itt a brit Nashville Teens, énekese Ray Phillips szólóban is, és az Egyesült Államokból, a fénykorában lévő The Flower Pot Men, a híres Let's Go to San Franciscoval.

A hetvenes évek közepén a Halászkert Ifi Parkjában rendszeres P. Mobil-koncerteket tartottak, de fellépett itt az Edda, a Beatrice, a Piramis, a Corvina, és az akkor még ismeretlen Deák Bill Gyula, a Sztárban. A Népház – Szabadtéri Színpad – Ifi Park háromszögében így született meg a tatabányai beat – rock – popélet.

KISKER

A KISKER a kiskereskedelmiből eredeztethető mozaikszó, ami a hatvanas években nem takart mást Tatabányán, mint az 1-es erőmű és a hajdani Szájer kocsmá szomszédságában lévő szakszervezeti művelődési otthont, melynek színpaddal rendelkező nagyterme négy-öt évig a helyi fiatalság zenei, kulturális és művészeti ízlését lesz hivatott szolgálni.

Egyelőre azonban csendes, mint Európa a forradalmak után, a KISKER még a revolúció előtt áll, csak a ritka alkalommal megtartott vállalati rendezvények verik fel a csendet, és a valóban kedves, segítőkész igazgató elvtárs barátaival folytatott ulticsatáinak szolid zaja szűrődik ki az egyik kisteremből.

A robbanásszerű változást – 1971-et írunk – a Cső együttes érkezése jelenti, melynek a formálódás utáni klasszikus felállása: Király

Herman (gitár, ének); Szelőczei László (basszusgitár) és Czipri Zoltán (dob), s ebből következően a Cream-, Jimi Hendrix- és a Black Sabbath sikerek adták zenei háttérét.

Hamarosan tömegek kezdték látogatni a bulikat, melyek olyan népszerűek lettek, mint az ötvenes éveket idéző büfében a kevert (rum+császárkörte) és a Kőbányai üveges sör kombója.

A tagváltások, a fúvós szekció bevonása sem segített, a Csőt is gyorsan elérte a korabeli zenekarok sorsa, 1972 végén feloszlottak, de akkor már a középiskolai Ramsesből megalakult az És együttes csírája, mely később a KISKER állandó zenekara lett.

Ennek a bandának a működését is sok tagcsere kísérte, de ez nem zavarta őket abban, hogy telt házas bulikat adjanak, bárhol is lépjenek fel, illetve ORI-vizsgát is tegyenek, ami egy amatőr együttesnek akkoriban a non plus ultra volt. Deep Purple-t, Uriah Heepet, Yest és progresszív rockot nyomtak, de saját számokkal is operáltak, olyannyira, hogy akkoriban a Dunántúl top 2-es együtteseként tartották őket számon.

Fekete Tibor Samu ebből a formációból futott be könnyűzenei karrierre, a popzene rajongói a Korál együttes basszusgitárosaként ismerték aktív éveiben. Tehát az És klasszikus felállása: Csaszni János (gitár), Király Herman (gitár, fuvola, ének), Fekete Tibor Samu (basszusgitár), Kaposvölgyi József (billentyűk), Mente Vilmos (szaxofon), Czipri Zoltán (dob) és Majsai Gábor (ének). A zenekar felbomlását az 1978-as év hozta el, a zenészek egy része a külföldi és hazai vendéglátóiparban dolgozott, a többiek civil foglalkozást választottak maguknak.

A KISKER azért fontos helyszíne tatabányai rock-életnek, mert ekkoriban keddenként Radics Béla és a Tűzkerék nyomta itt a rhythm and blues-t. Radics, legyen elég annyi – bárki bármit hallott felőle –, fantasztikus zenész volt.

Érdemes megemlíteni, hogy hétfőnként a kertvárosi kultúrotthonban a Scampolo és Bontovics Kati tartott rock-meetinget, hogy utánuk majd szerdánként Horváth Charlie és az Olympia csodítse a külvárosi övezetbe a helyi fiatalság javát. A KISKER-ben egy kereskedelmi vállalat után most a megyei Vöröskereszt működik.

Az új kiállító-és fogadótér

Utcai vásár és játékok özöne várta a látogatókat

A Monomachos-korona

III. Béla és Antiochiai Anna sírletele és arckonstrukciója

Az újraindított múzeum

Királyok és Szentek

2022 márciusában megnyílt a Szent István Király Múzeum megújult Rendházépületében a **Királyok és Szentek – Az Árpádok kora** kiállítás.

KEZDJÜK EGY KIS STATISZTIKÁVAL!

A megújult fogadó-és kiállítótér 1800 m²-en, 17 teremben várja a látogatókat. Az átalakításnál sajnos áldozatul esett a hangulatos múzeumi udvar, ami korábban kamara-hangversenyeknek, kulturális programoknak adott otthont. A hatalmas új tér az Európának legtöbb szentet adó Árpád-házi királyok tárgyritkaságait, a 10–13. századból származó, régészeti leleteket, könyv- és levéltári kuriózumokat, ereklyéket úgy tudta összegezni, hogy 40 magyar és 20 külföldi partnerintézmény együttműködésével 10 ország 700 anyaga sorakozik itt fel.

Már háromhetes nyitva tartás után – április 6-án – az 5000. látogatót köszönthették a múzeum munkatársai.

A KIÁLLÍTÁS KÍSÉRŐ PROGRAMJAI RÓL

A március 19-i megnyitón a történelmi személyeket megjelenítő óriásbábok is felsorakoztak. A bejáratnál fölállított színpadon

egymást váltották a zenei és prózai fellépők, míg az utca másik oldalán kézműves kirakodóvásári és játszóházi programok várták a látogatókat. Éjfélig ingyen lehetett megtekinteni 100 fős csoportokban a látnivalókat az ünnepélyes átadást és megnyitót követően, így aztán nem csoda, ha a nap során hosszú sorok kígyóztak folyamatosan a bejáratnál.

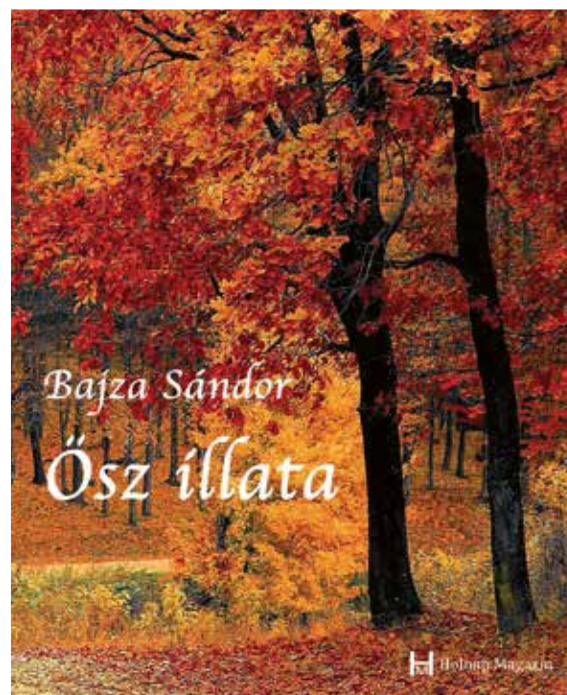
Remélhetőleg hamar kijavítják az első kritikák során megfogalmazott hibákat a szervezők. Sokan zseblámpával, telefonnal tudták csak elolvasni a sötét vagy éppen rossz színvilággal megválasztott, apróbetűs tájékoztató szövegeket az egyébként is félhomályos terekben. Meglepő az is, hogy a gyerekekre, kislányokra felnőttekre sem gondoltak a felső sorok tárgyleírásainál, sőt hogy hibásan jelenik meg egy tulajdonnév (Monomachos-korona, lejjebb helyesen: Monomachosz). A külföldi turisták tájékoztatása szintén elmaradt, csak egy nyelvű szövegek jelennek meg az általános leírásokban, posztereken, vitrinfeliratoknál egyaránt.

A diákok és a fiatalok több interaktív lehetőségre, játékokra számíthatnak.

A tárlathoz múzeumpedagógiai foglalkozásokat, előadásokat, könyvbemutatókat terveztek kiegészítő programként. Májusban az iskolások például **Haraszi Zsigmond** múzeumpedagógus segítségével fedezték fel a kiállítást. A kvízzáték mellett elrejtett tárgyakat kellett felfedezni, a kenyert jelképező kis zsemlék és rózsák segítségével élőképen felidézni Szent Erzsébet alakját, majd mindezt egy kódexbe lejegyezni gyönyörű iniciálékkal. A felnőtteknek szóló **Michel Bakocs** és **Verebes Csaba** előadása Robert Heinrich Oehninger *A koronahercegnő fátyla – Árpád-házi Boldog Erzsébet legendája* című művéről.

A kiállítás június 15-ig, naponta 8–20 óra között látogatható a Szent István Király Múzeum megújult Fő utcai épületében.

DR. GÖDE ANDREA

Megjelent Bajza Sándor első verseskötete

Ősz illata

Bajza Sándor a csallóközi Nagykesziben született, és fiatal korában nem tudott magyarul írni és olvasni. A családját az ötvenes években Csehországba telepítették ki, és csak kamaszkorában költözhetek vissza a Duna túlsópartjára, egy sóhajtasnyira Magyarországtól. Kamionos lett, és eközben sajátította el a magyar nyelvet olyannyira, hogy nemrégiben meglepte magát és barátait egy verseskötetével. Jelenleg Tatabányán él, az itteni nyugdíjas közösségek aktív tagja, és csak írja, írja a verseket. Az Ősz illata című kötetet Vámosi Gusztáv „Keserédes ajánló” címmel bocsátotta útjára.

„Azt, hogy miért keserédes ez a néhány mondat, rögtön megértik azok, akik ismerik a kötet szerzőjét. Akik pedig nem tudhatják magukat a barátai közül valónak, ők is meg fogják érteni, ha megismerik a verseit.

Azon szerencsések közül való vagyok, akik a „poétának” nemcsak a jelenét, hanem a múltját is megismerhettem egy prózai írása, valamint beszélgetéseink alapján. Valóban, a keserédes jelző hordozza magában a kettősséget, mint ahogy a szerző élete és versei is.

Vajon elviselhető-e az apai ütlegetések által a szülői szeretet elvesztése, vajon feldolgozható-e az imádott gyermekek szeretetének megszűnése, amit nemcsak az országhatár szűrt meg? Vajon ép ésszel túlélhető-e a szeretet hiánya?

Nem! Ebbe a keserűségbe vagy belepusztulsz, vagy elkezdész verseket írni. Sándornak ez a kettősség hatja át egész életét és költészetét.

Már gyermekként megismeri a kétnyelvűség ösztönös nehézségét. Magyarul gondolkodik, de cseh nyelven kell válaszolnia a kérdésekre. „Miluj mnye!” Szeress! – kéri azóta is a körülötte lévő-

ket több, de inkább kevesebb sikerrel. Ezt kéri a keresztények Istenétől, Buddhához könyörögve. Ez a szeretettség hatja át egész életét, vagyis egész költészetét.

...„Amit a szeretet talajába vettem,/ vágyakozva vártam édes termését,/ hiába vágytam oly nagyon,/ nem hallottam a harsonák győzelmi zengését,/ itt a földi utamon az élet volt a tanítóm,/ érzem a lelkem mégis vétkes,/ Istenem, ha majd előtted állok,/ kérlek, hogy légy hozzám könyörületes.” – írja Vágyó képzelet című versében.

„Az élet alapja a szeretetteljes otthoni légkör” – fogalmazott a Dalai Láma. Ezt kereste Sándor egész életében, ezt keresi ma is versei mélyén, erre vágyik minduntalan – ahogy valljuk be, mi magunk is. Ezért szól a szívünkhöz minden verse, ezért is SZERESSÉTEK!”

Ezen sorok írójának volt szerencséje elkísérni egy kötetbemutatóra Sándort a csallóközi Nemesócsára, és néhány versét megzenésítve, gitáron kísérve előadni. Az este, melyen az alkotótárs Linn Márton is bemutatta könyvét, nagy sikert aratott. A régi ismerő-

sök, az ottani nyugdíjas klub tagjai olvasták fel a költeményeket saját, és a többiek örömére.

Sándor nem igen tudott mit kezdeni a sikerrel. Tétován fogadta a gratulációkat, szinte elveszve a nyüzsgésben. Dedikálta könyvét, meghatottan álldogált a rá áradó szeretetben, amire világ életében vágyott. Álljon itt zárásul egy verse, amit szeretek énekelni, és a maga egyszerűségében adja vissza az író szemléletét, világlátását:

Négysoros

Légy vidám és boldog,
szél vigye minden gondod,
szívedben a szeretet daloljon,
lelkedben csak a Napfény uralkodjon.

VEÉR KÁROLY

FOTÓ: LINN MÁRTON

VIII. Kamionos Fesztivál Tatabányán Lóerők nemes viadala

Pünkösdkor igazán kielégíthetik kíváncsiságukat a technikai sportok, a motorok, személykocsik és kamionok iránt érdeklődők Tatabányán, hiszen május 18-19-20-án rendezi meg a K-Kari Kft. a nyolcadik Nemzetközi Kamionos Fesztivált a sportszarnokban és környékén.

Emlékek régebből

– Turul Ring a Lombard-edzőpálya mellett. Hatalmas porfelhő, irgalmatlan nagy monstrumok veszik be a rallyautókra tervezett pálya kanyarjait. Mellettem tíz év körüli gyerek ráncigálja édesapja dzsekijét: – Apa! Ha nagy leszek, én is kamionsofőr akarok lenni!

– Mintha a Konvoj című filmből léptek volna elő Gumikacs és társai, több kilométer hosszú sorban, hangos dudaszóval köszöntik a megveszék hely lakóit felvonulásukkal a kamionok. A felvezető autó előtt büszkén cammog egy trabantos. A kisegér elefántnak képzei magát, lelkesen integet vissza a kamionokat üdvözlőknek. Pünkösdi királyság...

– Harmincezer ember tolong a gyorsulási versenyen. A Ságvári út mindkét felé zsúfolva az ÖMV-küttől a sportszarnokig. A sofőrök az utolsó simításokat végzik gépeiken, túráztatják a motorokat. Egy idős bácsi kampósbotjával legyint az egész felhajtásra: – Mit ízlenek ezek? Úgyis a Schumacher nyer...

Tavaly negyvenezen

Az elmúlt évi pünkösdi június elején volt. A háromnapos fesztiválra több mint negyvenezer ember volt kíváncsi. A sörátorban számos program (country-zene, Friends-buli, Irigy Hónaljmirigy, Bestiák, Deák Bill, Beatrice) szolgálta a látogatók szórakoztatását, különféle

Kari Kft.

helyszíneken tekében, biliárdban mérheték össze tudásukat a kamionosok.

A gyorsulási és ügyességi versenyeken a teljesítmény mellett a pilóták reagáló képességén volt a fő hangsúly. A közel kétszáz, az egész országból, sőt külföldről érkezett országúti vándort folyamatosan árasztották el kérdéseikkel az érdeklődők. A rendezvény végén az volt a kérdés, mindezt felül lehet-e múlni?

Idén még jobb lesz

Karsai Zoltán, a K-Kari Kft. ügyvezetője úgy véli, tudnak még újat mutatni a látogatóknak.

– Idén nagyon hamar beköszöntött a tavasz, reméljük, Pünkösdkor is jó idő lesz. A hagyományos kamionos és személykocsi versenyek kibővülnek, hiszen idén a rendezvényünk éppen egybeesik a motorostalálkozóval, így azok gyorsulási futamát is láthatják az érdeklődők. Ebben az évben a könnyű műfaj rajongói számára készülünk programokkal, vendégünk lesz a Fresh, a Romantic, az Ámokfutók, és a Fiesta...

Ki kell jönni május 18-19-20-án a sportszarnokhoz, hiszen ezeken kívül még számos meglepetéssel várjuk látogatóinkat!

Web:

www.kembridge.hu/kkari

E-mail:

kkari@kembridge.hu

ANDREA

FODRÁSZAT

Tatabánya, Győri út 10. fsz. 1. (OBI-val szemben)

Az ideális partner mi vagyunk!

Időpontegyeztetés:

34/310-554, 30/336-7841

**SCHAFER
SZODA**

20 éves tapasztalattal vevőink szolgálatában!

Termékeink és szolgáltatásaink: szódavíz (szikvíz), tisztított, ionizált és lúgos víz gyártása, forgalmazása, kiszállítása, 25 literes kór ballonok töltése és kiszállítása, vízadagoló gépek eladása, bérbeadása Tatabánya és környéke területén.

2800 Tatabánya, Táncsics u. 74.
Mobil: +36 (20) 333-0190
Web: www.schafferszoda.hu

29. SÁRBOGÁRDI NAPOK - 2022.

május 28-29.

**Szombat
28**

9.00 Főzőverseny,
sertés lapockából készült
ételek versenye, közben a
Band of Streets fúvós zenekar a
vendégek közt sétálva szórakoztatja a közönséget.

11.00 Kató néni konyhája - humoros főzőshow
Ihos Józseffel, ételkóstoltatással.
A főzőverseny zsűrizése, eredményhirdetés.

15.30 Táncosok a színpadon
A helyi és környékbeli csoportok bemutatkozása.

17.00 Sárréti Csókavirág Néptánc Egyesület

17.30 Band of Streets zenekar,
retro disco fúvósokkal

19.00 Crazy Little Queen együttes.
Queen emlékenekar műsora.

21.00 Charlie Band koncert

22.30 Star Voice Band a sörstátorban

**vasárnap
29**

9.30 Gyermeknapi programok:
Kézművesek, ugrálóvár, népi fajtékók
Motorosok érkezése, gyermekmotoroztatás
Marvel show
Kicsi gesztenye Klub előadása
Modellezők bemutatója
Tűzoltók, rendőrség bemutatója

13.00 Dirty Stunt Team street fighter show

14.00 motoros felvonulás a városban

15.00 CTRL5 együttes a sörstátorban

17.00 USNK együttes műsora

18.00 Korda György és Balázs Klári előadása

18.45 Sárbovárdi Fúvószenekar

20.30 Kowalsky meg a Vega koncert

22.00 Tűzijáték

Szeretettel vár mindenkit
Sárbovárd Város Önkormányzata

2022.
JÚNIUS
17-18-19.

V. VESZPRÉMI RÁTONYI RÓBERT OPERETTFESTIVÁL

**SISSI
A MAGYAR KIRÁLYNÉ**

BÁL A SAVOYBAN

LÁTVÁNYOS NAGYSZABÁSÚ NYITÓCEREMÓNIA

INTERAKTÍV GYERMEKELŐADÁSOK

OPERETT ÖSSZEÁLLÍTÁSOK

OPERETTGÁLA ÉLŐ ZENEKARRAL

OPERETTKARNEVÁL

OPERETTCSILLAGOK

SZAKMAI BESZÉLGETÉSEK

NEMZETKÖZI FELLÉPŐK

HUNGARICUM ÍZEI

OPERETTFESTIVÁL BALATONALMÁDIBAN IS!